

DRAUGAS

PERIODICALS
December 3, 2003
Vol. XCIV

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

TREČIADENIS - WEDNESDAY, GRUODŽIO - DECEMBER 3, 2003

*****MIXED ADC 606
209 PC GRATIS
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
SERIALS DIVISION
WASHINGTON DC 20540-4830

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 12-02-03

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Nr. 233
Kaina 50 c.

Šiame numeryje:

Vydūno fondo veikla Lietuvoje 2003 metais. Tarp mūsų kalbant. Tarptautinis „Žaliojo rakto“ diplomai.

2 psl.

Lietuvos politinio triukšmo atgarsiai. Baltijos fondo šventė JAV sostinėje. Ar vadovas atsakingas už savo patarėjus.

3 psl.

Lietuviškas „kalakutas“; kova dėl pavardžių; „Lituanicos II“ likimas; apie V. Bieliausko straipsnį ir kiti skaitytojų pasisakymai. Šeiminių kertelė.

4 psl.

Sėkmingas Čikagos Lietuvių operos pokylis. Kalėdiniai sveikinimai per „Draugą“. Prez. Paksas į Čikagą neatvyks.

6 psl.

Sportas

* Lietuvos šokėjai Arūnas Bizokas ir Edita Daniūtė iš Kauno „Sukurio“ klubo Kaselyje (Vokietijoje) vykusiose prestižinėse „ARD-Masters Gala“ serijos sportinių šokių varžybose klasikinių šokių programoje užėmė III vietą.

* Premjeras Algirdas Brazauskas antradienį Svečių namuose surengė padėkos vakarą geriausiems 2003 metų Lietuvos sportininkams, pasveikindamas juos su pasiektais laimėjimais ir išteikęs premijas bei dovanas. A. Brazauskas 152.000 litų premiją pirmiausia išteikė Europos ir pasaulio sportinių šokių ansamblių čempionė tapusiai Klaipėdos „Žuvėdrai“. Visi kolektyvo nariai gavo vardines premijeras dovanas — laikrodžius, o kiti pasižymėję sportininkai, treneriai, medikai, mokslininkai ir sporto federacijų vadovai apdovanoti vardinais rašikliais. Lietuvos krepšinio federacijos prezidentas Vladas Garastas padėkojo premjerui už paramą sprendžiant įvairius klausimus ir sakė, kad krepšininkai dabar turi didžiausius tikslus — sekmingai pasirodyti Atėnų olimpinėse žaidynėse ir iškvioti teisę Lietuvai rengti 2007 metų Europos vyrų krepšinio čempionatą.

Naujausios žinios

* Seimas pritarė parlamentinės komisijos išvadoms, jog prezidento pažeidžiamumas sudaro grėsmes valstybiniam saugumui.

* Seimo opozicija ir valdančioji dauguma bendrai rengs siūlymą pradėti apkaltą prezidentui.

* Priestaringos reputacijos Rusijos verslininkas A. Aksentjevas Kikilavičiui grasi- na baudžiamąją byla Lietuvos valstybės saugumo vadovui.

* Seimas uždraudė savi- valdyboms privatizuoti auto- busų stotis.

Prezidentas Rolandas Paksas neatsistatydins

Vilnius, gruodžio 2 d. (BNS) — Skandalo kėčiamas prezidentas Rolandas Paksas pareiškė neketinantis trauktis ir sumenkino nederamus Prezidentūros ryšius atskleidusios parlamentinės komisijos išvadas.

„Visada gynyau ir ginsiu Lietuvos valstybę ir jos žmonių interesus. Niekas manęs neprievės iš šio kelio pasitraukti“, pareiškė R. Paksas įrašytame kreipimesi į visuomenę, kurį antradienio vakarą rodė visi televizijos kanalai.

R. Paksas kategoriškai atmetė pirmadienį paskelbtą Seimo tyrimo komisijos išvadą, jog prezidentas buvo ir yra pažeidžiamas dėl savo ryšių, ir tai kelia grėsmes valstybiniam saugumui. „Šis dokumentas iš tikrųjų neatskleidė nieko naujo,

nes visą lapkritį jums nuosekliai, emociškai ir be faktų buvo brukama mintis, neva prezidentą yra supančiosios nusikaltamos struktūros“, teigė R. Paksas.

Anot jo, „komisijos pirmininkas ir kai kurie jos nariai savo išankstinę nuomonę skelbė viešai, nepaisydami savaimės suprantamo principo, kad jie negali būti iš anksto nusiteikę prieš instituciją ar asmenį, kurio atžvilgiu atlieka tyrimą“.

R. Pakso vertinimu, Prezidentūra pateko į skandalą, nes „kai kurios mano iniciuotos permainos sukėlė aršų pasipriešinimą“. „Augantis Lietuvos žmonių palankumas ir pritiriamas mano veiksmams išgaudino kai kurias politines jėgas, kad į busimą Seimą pateks daugiau politikų, palaikančių mano pro-

gramą“, skandalo priežastis aiškino R. Paksas.

Jis taip pat pareiškė, kad parlamentinė komisija tendencingai siekė jo nušalinimo. „Manau, kad be įrodymų inkriminuodama man nebūtus dalykus, Seimo laikinoji tyrimo komisija ir pačia tyrimo eiga, ir išvados kaip tik ir patvirtino, jog siekiama vieno tikslo — bet kokiomis priemonėmis mane nušalinti“, teigė R. Paksas.

Anot jo, „kaltintųjų tikslas — ne išsiaiškinti tiesą, bet palaukti mane moraliskai ir sunaikinti politiškai“.

R. Paksas, atmetęs komisijos prašymą atvykti į komisijos posėdį ir atsakyti į ją dominančius klausimus, apkaltino komisiją nenoru jį išklausyti prezidentui patinkančia „forma“.

Nukelta į 5 psl.

JAV lietuviai ragina prezidentą R. Paksą nevykti į Ameriką

Vilnius, gruodžio 2 d. (BNS) — Amerikos Lietuvių Bendruomenė ragina prezidentą Rolandą Paksą atidėti vizitą į JAV, kol išaiškės Lietuvoje kilusio skandalo aplinkybės.

JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos pirmininkas Algimantas Gėrys patvirtino pirmadienį prezidentui nusiuntę laišką, tačiau pažymėjo, kad laiško turinio nekomentuoti, kad R. Paksas turėtų pakankamai laiko su juo susipažinti.

BNS žiniomis, R. Paksui siūloma atidėti gruodžio 7-9 dienomis planuojamą vizitą į JAV.

Prezidentūroje antradienį lankėsi JAV ambasadorius Vilnietis Stephan Mull. Susitiki-

mas su R. Pakso vyko akis į akį. „Vizitas toliau planuojamas“, sakė prezidento patarėjas diplomatiniais klausimais Eitvydas Bajarūnas.

Tai patvirtino ir JAV ambasados Vilniuje atstovai.

Į Prezidentūrą JAV ambasadorius atvyko per vidinį Prezidentūros kiemą, nors paprastai ambasadoriai įeina į rūmus per centrinį įėjimą iš S. Dūkanto aikštės pusės.

Praėjusių ketvirtadienį paskelbtą, kad R. Pakso vizitas JAV bus trumpesnis nei planuota, nes atšauktas planuotas apsilankymas Čikagoje.

Kol kas nesikeičia likusi R. Pakso vizito JAV programa — gruodžio 7 d. jis atvyks į Va-

Lietuvos prezidentas Rolandas Paksas

Lietuva aktyviai dalyvaus NATO operacijose

Vilnius, gruodžio 2 d. (BNS) — Lietuva pasiryžusi ir toliau aktyviai dalyvauti tarptautinėse NATO operacijose, sakė Krašto apsaugos ministerijos (KAM) sekretorius Povilas Malakauskas.

Jis dalyvavo antradienį Briuselyje vykusiame NATO gynybos ministrų susitikime. Pirmą kartą septynių busimųjų sąjungos valstybių atstovai buvo pakviesti dalyvauti oficialiame NATO ministrų susitikime, diskutuoti visais NATO atieciai svarbiais klausimais.

Pagrindinės šio susitikimo temos — NATO vadovaujamų operacijų Afganistane, Kosovo provincijoje ir Bosnijoje ateitis, pajėgų planavimo peržiūra, jūrų ir oro transportas.

Opozicija siūlo paraginti Rusijos prezidentą apriboti savo šnipų veiklą Lietuvoje

Vilnius, gruodžio 2 d. (BNS) — Liberalų ir centro frakcijos atstovai pasiūlė už antivalstybinę veiklą iš Lietuvos deportuoti Rusijos viešųjų ryšių bendrovės „Almax“ darbuotojus, o Tėvynės sąjungos-konservatorių frakcija — paraginti Rusijos prezidentą apriboti savo specialiųjų tarnybų veiklą Lietuvoje draugiškų santykių vardan.

„Mano manymu, iš Rusijos atvykę „Almax“ darbuotojai vykdo veiklą, nukreiptą prieš Lietuvos Respubliką. Taip galima įvertinti jų bandymus kartu su Jurijumi Borisovu išleisti laikraštį, kuriame būtų dirbtinai kompromituojamos ir šmeižia-

mos valstybės institucijos ir toliau kirsinama visuomenė“, antradienį teigė Liberalų ir centro frakcijos seniūnas Eligijus Masulis.

Žiniasklaidos teigimu, „Almax“ darbuotojai Ana Zatonskaja ir Anatolij Potnin padeda rengti prezidento Rolando Pakso rinkimų kampanijos dosnaušio finansinio remėjo Jurijaus Borisovo finansuojamą specialų laikraštį „Ūkininko patarėjas“ priedą „Tvarka bus?“, kuriame bandoma pateniginti įtarimus dėl neteisėtos prezidento remėjo veiklos bei „Almax“ vaidmens Lietuvos politikoje.

Nukelta į 5 psl.

Generalinė prokuratūra tirs „Avia Baltikos“ veiklą

Vilnius, gruodžio 2 d. (BNS) — Generalinė prokuratūra antradienį pradėjo ištirti, ar įstatymų, kuriais susijus su bendrovės „Avia Baltika“ ir jos darbuotojų veikla eksportuojant sraigtasparnius atsargines dalis, antradienį pranešė generalinio prokuroro pavaduotojas Gintaras Jasaitis.

Medžiaga apie galimą nusikaltimą prokuratūra gavo iš Valstybės saugumo departamento (VSD).

„Tirsinti tą veiklą, kuri buvo

fiksuota 2003-ųjų metų viduryje. Šis tyrimas yra susijęs su atitinkamų dalių sraigtasparniams, kitiems orlaiviams tiekiamu per trečiąsias šalis ir trečiajoms valstybėms, tai yra ne per Lietuvą“, sakė G. Jasaitis.

Tyrimas pradėtas pagal Baudžiamojo kodekso straipsnį, numatantį atsakomybę už neteisėtą vertinimą ukraine, komercine, ar finansine veikla.

Anksčiau teisėsaugininkai neatmetė galimybes, kad bus

Nukelta į 5 psl.

Krašto apsaugos ministras ragina negąsdinti pasaulio ir savęs grėsmėmis

Vilnius, gruodžio 2 d. (Elta) — Krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius paragino negąsdinti pasaulio ir savęs, kad Lietuva nesugeba užkirsti kelio grėsmėms, kurioms yra jautrios trečiojo pasaulio valstybės, bei neprisirišti kalčių, kuriomis niekas nekaltina.

Negąsdinti ir nesigąsdinti L. Linkevičius paragino pareiškime, kuris paskelbtas paaiškinant jo nuostatą pirmadienį vykusiam Valstybės gynybos tarybos posėdyje. Jame svarstyta

susidariusi padėtis valstybėje, Seimo komisijai tiriant prezidentinį skandalą.

„Lietuvos politinėje visuomenėje jau tampa įprasta, kai neįvardyti šaltiniai iš uždaro posėdžių pateikia ne visai tikslią informaciją, kuri laikoma negincijamu faktu. Nektinu komentuoti Valstybės gynybos tarybos posėdį, tačiau noriu paaiškinti savo poziciją, netiesiogiai perteiktą kai kuriose žiniasklaidos priemonėse“, rašoma ministro pareiškime.

L. Linkevičius pažymi, kad Valstybės gynybos tarybos posėdyje jis pasiūlytą atskirti problemą, susijusią su prezidentu bei institucija, nuo grėsmių valstybiniam saugumui.

„Manau, kad vyriausybė ir kitos valstybinės institucijos dirba skaidriai ir sklandžiai, sudarydamos visas prielaidas kitų metų pavasarį integruotis į NATO ir Europos Sąjungą. Lietuva atkakliu darbu ir didėlemis pastangomis pelnė

Nukelta į 5 psl.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

EUROPA

Paryžius. Europos Sąjungai (ES) nesiseka vykdyti JT Kioto protokole numatytas taršos mažinimo užduotis, nepaisant to, jog ES yra didžiausia kovos su pasaulio klimato atšilimu susitarimo šalininkė ir gynyja. Europos aplinkosaugos agentūros (EEA) vertinimais, jei dabartinės tendencijos nepasikeis, iki 2008-2012 metų termino, numatyto Kioto susitarime, ES valstybės narės sumažins savo šėšių rūšių šiltnamio efektą sukeliančių dujų išleidimą vos 0,5 proc., palyginti su 1990 metų lygiais. Tuo tarpu pagal Kioto protokolą ES žadėjo iki minėtų metų sumažinti išleidimą 8 procentais. Kioto protokolas įpareigoja ekonomikai stiprias ji pasirašiusias valstybes mažinti anglies dioksido ir dar penkių šiltnamio efektą sukeliančių dujų išlei-

dimą. Tačiau didžiausios pasaulio teršėjos Jungtinės Valstijos 2001 metais atsisakė pasirašyti protokola.

Briuselis. NATO pirmadienį paskelbė, jog ji su Rusija sujungs „karštoji linija“ — tiesioginis telefoninis ryšys, panašus į tą, kuris buvo užmegztas po Karibų krizės 1962 metais. Kaip pranešė NATO generalinis sekretorius George Robertson, kurio įgaliojimų laikas netrukus baigsis, atidaroma ryšio linija jo įgaliojimų perėmėjams bendrauti su Rusijos gynybos ministru „rodo vis stiprėjantį susitarimą“. NATO, vienijanti 19 valstybių, drauge su Rusija įsteigė 2002 metais naują tarybą pastangoms kovojant su nauja grėsme — terorizmu — ir masinio naikinimo ginklo platinimu derinti.

Ryga. Dešimčiai pakistaniečių, sulaukėtų lapkričio

pabaigoje Rygoje, siekiant užkirsti kelią galimai teroro akto grėsmėi, teks būti Latvijoje tikriausiai iki metų pabaigos, kol bus patikrinta, ar jie nesusiję su anksčiau įvykdytais teroro aktais. Valstybės pasienio apsaugos pajėgos tarnybos viršininkė Dacė Ūdrė pranešė, jog sulaukietieji tebėra Olainės laikinojoje stovykloje nelegaliems imigrantams, nes saugumo policija neleido jiems išvykti iš Latvijos, kol baigsis patikrinimas. Lapkričio 8 d. į policijos akiratį pateko 10 Pakistano gyventojų, kurių atvykimo į Latviją tikslas neatitiko to, kurį jie nurodė gaudami Latvijos vizas. Visi jie teigė, kad atvažiuojo į Latvijos taikvando federacijos Baltijos gintarines taurės varžybas, bet paaiškėjo, jog tik vienas iš jų turi dalyvauti parodomuosiose pasirodymuose.

JAV

Vašingtonas. JAV prezidentas George W. Bush pirmadienį pasirašė įstatymą, kuriame numatoma skirti milijono dolerių naujos kartos bran-

duolinių ginklų tyrimams ir Nevados branduolinių bandymų poligonui parengti. Įstatyme be kita ko numatyta skirti 7,5 mln. dolerių ištirti galimybę sukurti branduolines bombas slėptuvėms ir bunkeriams naikinti, kurios, pasak pareigūnų, sustiprintų JAV pajėgumus sunaikinti požeminius vadovybes ir kontrolės centrus bei gerai paslėptas ginklų saugyklas. Dar 6 mln. dolerių numatyta skirti ištirti galimybę sukurti branduolinius ginklus, kurie galėtų būti panaudoti labai tiksliai smugiams suduoti. Įstatymas taip pat numato skirti 24,9 mln. dolerių paspartinti parengiamuosius darbus Nevados bandymų poligone, kad čia galima būtų pradėti branduolinių bandymus praėjus 24 mėnesiams po to, kai Baltieji rumai priims sprendimą juos vykdyti.

Jungtinės Tautos. Palestinos prezidentas Yasser Arafat pareiškė Jungtinėms Tautoms (JT), kad Izraelis gali sužlugdyti taikos derybas, jeigu toliau statys sieną Vakarų Krante.

Pasak Y. Arafat, užtvoros statyba „seja nesantaikos ir neapykantos sekas ir daro neįmanomą taiką tarp abiejų valstybių“. Arafat įžvelgia joje Izraelio nenorą, kad būtų sukurta nepriklausoma Palestinos valstybė. Anksčiau Palestinos ministras pirmininkas Ahmed Qurie pareikalavo nutraukti sienos statybą, tai nurodymas kaip sąlygą taikos deryboms tęsti, bet jo kolega Izraelyje Ariel Sharon atsisakė siekti kompromiso. Izraelis teigia, jog stato betoninę užtvaram aplink palestiniečių teritoriją, siekdamas saugumo, kad užkirstų kelią islamistų grupučių išpuoliams prieš valstybės piliečius.

RUSIJA

Maskva. Kremliaus opozicines Rusijos federacijos komunistų partijos (RFKP) vadovs Genadij Žuganov pirmasis iš Rusijos politikų viešai pareiškė antradienį ketinąs kovoti dėl prezidento posto per rinkimus 2004 metų kovo 4 dieną. Kol kas net dabartinis prezidentas

Vladimir Putin, kurį politikai be jokių abejonių vadina nugalėtoju dar per pirmąjį ratą, nepaskelbė savo ketinimo rungtis dėl antrosios kadencijos.

Maskva. Rusijos Valstybės Dūmos pirmininko pavaduotojas Vladimir Lukin pavadino „neteisingu ir labai pavojingu“ JAV ketinimą pradėti kurti naujos kartos branduolinių ginklų. Kaip pažymėjo deputatas, JAV sprendimas pradėti kurti naujų rūšių branduolinių ginklų „yra vienas tų sprendimų, kurie kelia kur kas pavojingesnes problemas“. Toks sprendimas, pasak V. Lukin, „suteikia naujų paskatų branduoliniam terorizmui“.

IRAKAS

Bagdadas. Per amerikiečių puolimą Kirkuko mieste galejo būti nukautas ar sučiuptas Izzat Ibrahim — Saddam Hussein aukšto rango pavaduotojas ir vienas labiausiai jungtinių pajėgų ieškomų irakiečių, antradienį sakė Irako valdandčiosios tarybos narys Mowaffaq al-Rubaie.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė
2652 W. 65 Street
Chicago, IL 60629
Tel. 773-476-7089

VEDŲNO FONDO VEIKLA LIETUVOJE 2003 M.

Akademinių skautų sąjūdžio Vėduo fondas buvo įsteigtas prieš 50 metų remti studijuojančius. Vėliau veikla išsiplėtė ir leidyba, daugiausiai istorinėmis temomis. Šią veiklą fondas taip pat vykdo Lietuvoje kone nuo Atgimimo. Kadangi visuomenė yra šių lėšų šaltinis — daugiausia paramiant per fondo išleistų kalėdinių atvirukų vėjų, patelkio fondo veiklos 2003 m. Lietuvoje apžvalga. Šiais metais fondas apdovanojo abiturientus, suteikė stipendijas studentams ir parėmė pasižymėjusius.

Sidabrų fondo konkursai abiturientams

Jau treči metai vyksta Kėstučio ir a.a. Erikos Sidabrų fondo rašinių konkursas, kurį organizuoja Akademinių skautų sąjūdžio Vėduo fondas. 2003 m. Sidabrų rašinių konkurse moksleiviams buvo pateiktos trys temos: „Ir sklesis, Tu, it žiedas, amžinai...“, „Mamos rankos“ ir „Visur gražu, bet tėviškėje gražiausia“, į kurias konkursai buvo atsiųsti 85 rašiniai. Juos vertino fondo sudaryta komisija Čikagoje.

Apdovanojimų įteikimas įvyko 2003 m. birželio 29 d. Signatarų namuose, Vilniuje, kuriuose 1918 m. vasario 16 d.

buvo paskelbtas Lietuvos Nepriklausomybės aktas. Susirinkę keliasdešimt moksleivių, tėvų ir mokytojų buvo supažindinti su Signatarų namais ir juose esančiomis fotografijomis parodomis iš Atgimimo laikotarpio.

Pirmos vietos laimėtoja pripažinta Rima Petrauskaitė iš Tauragės apdovanota 150 dol., antrosios — Agnė Surpulytė iš Gargždų apdovanota 125 dol., o trečioji vieta ir 100 dol. apdovanojimas atiteko Vidai Stašinskyte iš Šilalės raj. Kiti devyni moksleiviai iš įvairių Lietuvos rajonų bei miestų — Jurbarko, Klaipėdos, Kėdainių, Radviliškio, Alytaus, Vilniaus, Skuodo, Švenčionių — buvo pasveikinti, kaip dalyviai ir jiems įteiktos paskatinamosios premijos.

Abiturientus sveikino Švietimo ir mokslo ministerijos sekretorius Dainius Numgaudis. Po to Sidabrų fondo igaliotinė ir Vėduo fondo tarybos narė Vida Brazaitytė perskaitė Kėstučio Sidabrų sveikinimą ir įteikė apdovanojimus. Ji informavo, kad Kėstučio Sidabrų fondo žmonės atminimui įsteigė fondą, į kurį įnešė 10,000 dol. suma, ir iš tų palūkanų kasmet per Vėduo fondą abiturientams skiriamos premijos. Malonu paminėti taip pat, kad Sidabrų fon-

Studentai skautai ir skautės vasaros stovykloje Rumšiškės š.m. rugpjūčio mėn.

E. Kulikausko nuotr.

das apmokėjo abiturientų keliones iki Vilniaus.

Stipendijos studentams

Kas metai fondas skiria skautams bei tremtinių palikuonims 150 dolerių metines stipendijas. 2002-2003 mokslo metais buvo išdalintos 38 stipendijos, o 2003-2004 mokslo metais jau fondui nusiūsta 30 prašymų. Tai gal nėra didelė, bet kiekvienam studijuojančiam reikšminga suma. Studentai skautai studijuoja įvairius mokslus įvairiuose universitetuose. Jų iš viso yra apie 120.

Trečiadieniais, 7 val. vakaro, renkasi keliolika studentų skautų ir skaučių pabendrauti, išklausti pranešimų ir aptarti veiklą. Per Akademinių skautų sąjūdžio šventę, suvažiavimą visos Lietuvos apie 80. Nauja Akademinių skautų sąjūdžio pirmininkė yra istorijos mokslo magistrantė, veikli vadovė Jurgita Karpavičiūtė, kuri dalyvavo Jubiliejinėje stovykloje Kalifornijoje, lankėsi Čikagoje ir daug kas su ja susipažino. Studentų korporacijos Korpi Vytis pirmininkas yra informatikos studentas Vaidas Ulkė, o Akademinių skautų draugovės (ASD) pirmininke

yra jo žmona, Katalikų tikybos studentė Rita Ulkienė. Filisterių skautų sąjungos pirmininkas yra istorijos mokslų doktorantas Aurimas Pautienius. Tarp kitų veiklių narių minėtini Vilniaus skyriaus Korpi Vytis pirmininkas medicinos mokslų studentas Jonas Mikaliūnas ir ASD pirmininkės pavaduotoja taip pat Klaipėdos kandidatų globėja sesė Eglė Verseckaitė.

Apdovanojimai aukštesiose mokyklose

Prieš ketverius metus fondas įsteigė apdovanojimus, siekiantiems aukštesnių laipsnių. Tai konkursas būdu skiriamam vardiniam — Akademinių skautų sąjūdžio Garbės narių vardais pavadinti, apdovanojami. Kiekviena aukštoji mokykla skelbia konkursą ir sudaro vertinimo komisiją, kuri atrenka labiausiai moksle pasisijmėjusį studentą arba studentę.

Šiais metais Vilniaus universitete Sofijos Čiurlionienės vardo apdovanojimus po 500 dol. laimėjo Lietuvos literatūros mokslų magistrantas Nerijus Brazauskas ir magistrantė Jurgita Komaruskaitė. Vytauto Didžiojo universitete Broniaus Kviklio vardo edukologijos mokslų magistrantams skirtus apdovanojimus po 500 dol. gavo Neringa Jurėytė ir Vaiva Kulikauskaitė (negiminė). Kauno technologijos universitete prof. Igno Končiaus vardinį 500 dol. apdovanojimą laimėjo fizikos magistrantė Jurgita Čyvenė ir Algirdas Bubelis. Klaipėdos universitete dar bus paskirti prof. Stepono Kolupailos vardiniai apdovanojimai hidraulikos mokslų magistrantams.

Tikrai įdomus renginys būna kasmet Lietuvos Muzikos akademijoje, kuomet vyksta Vincės Jonuškaitės-Zaunienės vardo dainavimo konkursas. Jame dalyvauja keliolika geriausių studentų dainininkių. Repertuare reikalaujama atlikti operų arijas ir taip pat liaudies dainas. Liaudies dainas labai puoselėjo Vincė Jo-

nuškaitė-Zaunienė. Konkurso vertinimo komisiją sudarė septyni nariai, jų tarpe fil. Birutė Vizgirdienė, anksčiau gyvenusi Los Angeles, CA.

Rytojaus dieną — šiais metais, kovo 28 d., po konkurso vyks apdovanojimų koncertas, kur programą atlieka laureatės. Šiais metais pirmą vietą ir 2,000 Lt apdovanojimą laimėjo Renata Tarosaitė, antrą vietą ir 1,000 Lt apdovanojimą laimėjo Lina Urniežutė-Volfienė, o trečia vieta dalinasi ir po 250 Lt gavo Jurgita Adamonytė ir Inga Ivanauskaitė. Tai atsiskleidžiančios talentingos dainininkės, būsimos Lietuvos žvaigždės.

Koncertu pasidžiaugti kviečiami ir kitų universitetų laureatai. Taip pat kviečiami atstovai iš Vincės Jonuškaitės-Zaunienės giminės Subačių; ten yra jos vardo pradžios mokykla.

Studentai skautai ir skautės labai gražiai talkininkauja rengiant konkursą ir koncertą — padeda išplatinti kvietimus, įteikti apdovanojimus ir padeda su kitais darbais. Po koncerto, kuriame dalyvauja apie 100 svečių, būna vaišės. Jau antri metai, kai, prisiminti konkursui ir koncertui, laureatams ir Lietuvos muzikos akademijai dovanojami koncerto vaizdo įrašai.

Aukštesios mokyklos labai vertina šiuos konkursus ir suteiktą paramą. Apdovanojimai dažnai įteikiami iškilmingomis progomis.

Įteikiant apdovanojimus, visuomet pristatomi skautų ideologiją — Dievui, tėvynei ir artimui bei aptariu fondo įsteigimo tikslus ir veiklą. Fondas kukliomis lėšomis, daugiausia iš kalėdinių atvirukų platinimo, per 50 metų sugebėjo paremti studijuojančius stipendijomis ir gražintinomis pasakolomis per vieną milijoną dolerių suma. Šiūla, kad panašiais būdais bei universitetų sėdmųjų būtų steigiami paramos fondai ir Lietuvoje.

Edmundas Kulikauskas
Vėduo fondo igaliotinis Lietuvoje

Po Akademinių skautų sąjūdžio Vėduo fondo Vincės Jonuškaitės-Zaunienės ketvirtosios premijos įteikimo koncerto Lietuvos Muzikos akademijoje 2003 m. kovo 28 d. Pirmoje eilėje iš kairės: konkurso diplomantė Raminta Vaicekuskaitė, III premijos laureatė Jurgita Adamonytė; Kauno technologijos universiteto prof. Igno Končiaus premijos laureatė Jurgita Čyvenė; Vytauto Didžiojo universiteto Broniaus Kviklio vardo edukologijos premijos laureatė Vaiva Kulikauskaitė; I premijos laureatė Renata Tarosaitė; II premijos laureatė Lina Urniežutė-Volfienė; Vytauto Didžiojo universiteto Broniaus Kviklio vardo edukologijos premijos laureatė Neringa Jurėytė ir taip pat III premijos laureatė Inga Ivanauskaitė; II eil.: Vėduo fondo igaliotinis Edmundas Kulikauskas, Kauno technologijos universiteto doc. Linas Puodžiukynas, Lietuvos Muzikos akademijos prof. Vladimiras Prudnikovas.

TARP MŪSŲ KALBANT

NETIKĖTA 21 LIETUVIO ŽŪTIS (3)

Sakoma, kad trylika yra nelaimingas skaičius. 1909 m. lapkričio 13 dieną kilęs gaisras nusiaubė Cherry, Illinois, veikusią anglų kasyklą. Tasyk buvo 216 įvairiausių angliakasių. Cherry miestelio bibliotekoje sukauptais duomenimis, drauge buvo 21 lietuvis. Karon Tintori parašė toje ir „Atria“ leidyklos išleistoje knygoje yra visų žuvusiųjų vardai ir pavardės. Taipgi yra pažymėta kiekvieno žuvusio asmens tautybė ir kt. Šios knygos duomenimis, žuvusiųjų lietuvių skaičius yra truputį mažesnis. Reikia pastebėti, kad kai kurių žuvusių angliakasių tautybė nėra pažymėta. Taipgi kai kurie žuvusieji laikomi slavais, taigi, nėra žinoma jų tikroji tautybė. „Trapped“

pavadintoje knygoje yra įvardinti šie lietuviai: Peter Bredenci, John Betot, John Bruzis, Paul Kutz, Mike Lurnas, Joseph Leadache, Frank Leadache, James Leadache, John Mittle, Peris Prusitus, Peter Prusitus, John Povoloski, Joseph Rodonius, Joseph Rimkus, Charles Sublich, John Szabrinski.

Kai kurių knygoje išvardintų lietuvių pavardės skamba nelabai lietuviškai. Tačiau žinome, kad anais laikais darboviečių raštininkai nelabai kreipdavo dėmesio ir dažniausiai savaip užrašinėdavo vardus bei pavardes. Reikšminga, kad tuometiniai lietuviai imigrantai neslepė savo tikrosios tautybės ir nesivadino rusais, nors 20-tojo amžiaus pradžioje Lietuva dar buvo valdoma

Rusijos caro.

Kokia gi anglų kasykloje kilusio gaisro priežastis? Aiškėja, kad kasykloje dirbo ir keturkiojai. Tai yra didelio patvarumo mulai. Jiems tekdavo traukti medinius, anglų pakrautus vežimėlius.

Knygoje rašoma, kad tą dieną ir požemį nuleista, šienų pakrautą vežimėlį permerkė iš metalinio indo varvėjęs žibalas, o paskui vežimėlyje gūlėjusi šieną uždegė žibintuvo ugnelė.

Ugnis neišgąsdino angliakasių. Kai kada požemyje išsibėgdavo ugnis. Kadangi kasykloje netrukdo vandens, gaisrą nesunkiai užgesindavo. Deja, ši kartą nebuvo lemta užkirsti kelio besiplečiančiam gaisro pavoju.

Negalima sakyti, kad kasyklos paviršiuje susirinkę žmonės stovinę, sukaustyti bevaltiškos baimės. Atsirado drąsuolių, kurie nepaisydami gresiančio pavojiaus, nedvejo-

dami leidosi į požemį gelbėti nelaimėn patekusių angliakasių. Vienas pirmųjų savanorių buvo lietuvių tautybės John Szabrinski (Smith). Jisai, be darbo kasykloje, buvo pasinėręs visuomeniniuose darbuose ir buvo Cherry miestelio tarybos narys (alderman).

Knygoje „Trapped“ rašoma, kad praalkę angliakasiai kėsinosi paskersti bendro likimo gyvulį (mulą) ir jo mėsa numalšinti didėjančią alkį. Tokiam sumanymui griežtai pasipriešino lietuviai. Lietuvių vieninga nuomone, žmonės, siekdami savo gyvybės užtikrinimo ir pasikėsinę į nekaltą gyvulio gyvybę, gali sukelti mirtiną pavojų savo pačių gyvybei. Knygoje teigiama, kad kitataučiai pakluso lietuvių įsitikinimams.

Beje, lietuvis Szabrinski, vienas pirmųjų gelbėtojų, buvo mirtinai sužeistas keltuvo duryse. Jis buvo palaidotas

Spring Valley miestelio kapinėse. Paliko skausmo prislegta žmona ir dvejų metų dukrelė.

Ak, negalima nepaminti žuvusio lietuvio James Leadache žmonos. Viename knygos „Trapped“ puslapyje teigiama, jog ji, lydimą savo vyriausios dukters, ilgai verkdamas vaikštinėjo kasyklos paviršiuje, klausinėdama susirinkusių žmonių, ar jos vyras James ir du nepilnamečiai sūnūs tebėra gyvi. Deja, visiems trim buvo lemta žūti gaisro liepsnose.

Karon Tintori kitoje knygos vietoje rašo, kad lietuvis našlė, praslinkus porai dienų po gaisro, kitų dvejų našlių priėmė padedama, pagimdė kūdikį. Tai buvo pirmas Cherry miestelyje gimęs kūdikis, kuriam kasyklos gaisras atėmė tėvą.

Petras Petrutis

Bus daugiau

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mazindami pašto išlaidas, pakvitatimų už prenumeratą nesučiame. Prie pavardės ir adreso, siūsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.			
JAV	Metams	1/2 metų	3 mėn.
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$100.00	\$60.00	\$38.00
JAV	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant į Lietuvą:			
Oro pašto	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu		\$160.00	
		\$85.00	

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė
Administracijos — Valentinas Krumpis
Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisyta savo nuostoria. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasiūlyti kopiją.

El-paštas: administracija@draugas.org
redakcija@draugas.org
rasline@draugas.org
skelbimai@draugas.org

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DR. TOMAS ZUBINAS
DANTŲ GYDYTOJAS
4560 W. 103rd St.,
Oak Lawn, IL 60453
Tel. 708-423-5155.

TERESĖ KAZLAUSKAS, M.D.
VJIA BUBLYS, M.D.
Vaikų gydytojos
900 Ravinia Pl., Orland Park, IL
Tel. 708-349-0887.
Priklauso Palos ir Christ ligoninėms.

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbama lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Ste. 5 & 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
Inkstų, pūslės, prostatos
gydymas bei chirurgija
Center for Health,
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuvams suvairius dantis už priimaną kainą.
Sustatimu kalbėti angliskai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Akademinių skautų sąjūdžio Čikagos skyriaus filisteriai organizuoja akademikų vakarienių klubą. Pirmasis susirinkimas vyks penktadienį, gruodžio 5 d., 7:30 v.v. Spargo restorane, 520 Dearborn St., Čikagos vidurmiestyje. Informacijai skambinkit fil. Andriui Kudirkai, tel. 708-422-7972.

„Sietuvos“ skautininkių ir vyr. skaučių draugovės prieškalėdinė sueiga Ateitininkų namuose, Lemonte, vyks šeštadienį 1 val. p.p. Visos sesės prašomos dalyvauti.

Išvyką į Brookfield zoologijos sodo „Christmas lights“ renginį ruošia Čikagos skyriaus skautų filisteriai. Išvyka bus sekmadienį, gruodžio 14 d., 4 val. p.p. Visi kviečiami, o ypač šeimos su vaikučiais. Informacijai kreiptis į Audrių Remeikių tel. 630-738-1050.

Kalėdinėje Čikagos filisterių skautų sueigoje, gruodžio 12 d., 7:30 val. vak. vyksiančioje PLC „Bočių“ menėje, aptarsime skyriaus metinį veiklos planą, pagiedosime kalėdinių giesmių ir pasivašinsime kavute. Turėsime progos pasiklausyti ir skautininko Algimanto Kezio pašnekesio apie šiuolaikinį fotografijos meną, pristatant jį foto skaidrėmis. Visi filisteriai kviečiami dalyvauti. Jei kam reikalinga transportacija — skambinkit Audriui Remeikiui, tel. 630-738-1050.

Metinė jūros skaučių ir skautų iškyla į „Šventos Seimos Villa“ bus šeštadienį, gruodžio 13 d. Jaunimas pasibendraus su šių slaugos namų gyventojais ir pralinksmins juos kalėdinėmis giesmėmis, lietuviškomis dainomis.

ĮTEIKTAS TARPTAUTINIS „ŽALIOJO RAKTO“ DIPLOMAS

Lapkričio 19 d. pirmajam viešbučiui ir bendrovei Lietuvoje „Baltpark“ oficialiai įteiktas tarptautinio aplinkosauginio švietimo fondo (FEE) „Žaliojo rakto“ programos diplomai.

Lietuvoje šią programą koordinuoja nevyriausybinė organizacija „Lietuvos žaliųjų judėjimas“, kuri taip pat diegia ir kitas aplinkosaugos programas, tokias kaip „Mėlynoji vėliava“ bei kt. Pagal programą, viešbutis ir jo darbuotojai turi vadovautis daugiau kaip 70 aplinkosaugos kriterijų trijose kategorijose: tinka- mai rūšiuoti atliekas, naudoti tik specialias buitines chemijos priemones, turėti aplinkosaugos politiką.

Autortetinga programos

komisija, kurioje — Aplinkos ir Ūkio ministerijų, Valstybinio turizmo departamento, turizmo bei Viešbučių ir restoranų asociacijų, „Žaliųjų“ judėjimo atstovai, keletą kartų tikrino viešbutį ir įsitikino, jog „Baltpark“ atitinka visus tarptautinius reikalavimus. Galutinis sprendimas suteikti diplomą buvo priimtas FEE būstinėje Danijoje.

Programa „Žaliojo rakto“ skirta viešbučiams ir laisvalaikio bei pramogų organizatoriams ir yra ypač paplitusi Skandinavijos šalyse, Prancūzijoje, Estijoje bei kitose valstybėse. Diplomas suteikiamas vieneriems metams, todėl viešbutiai, norintys dalyvauti programoje, turi kasmet teikti paraiškas. (Elta)

„PAVELDĖJAU LAISVĖS DVASIA“ —

Didžiojoje JAV — Baltijos fondo šventėje Vašingtone pasakė Arkansas vicegubernatorius Winthrop Rockefeller, jr.

JUOZAS KOJELIS

Spalio 30 — lapkričio 1 d. Vašingtone vyko didžioji Lietuvos ir išeivijos lietuvių bei Lietuvos draugų — amerikiečių ir europiečių šventė. Ją suorganizavo JAV — Baltijos fondas (US-Baltic Foundation). Šios organizacijos pradžia kukli: gera idėja, dovanojamas kompiuteris ir amerikiečių jūrų karininko nemokamai duotas sandėlio kampas raštinei. Šios šventės metu daug tūkstančių dolerių lietuviškiems reikalams skyrusi programos vadovė Audrey Gruss (Audronė Butvydaitė) pasakė, kad „kelių pasiryžusių žmonių grupė gali pakeisti pasaulį“. JAV — Baltijos fondą išugdė ne keli, bet daugelis, kurie pasitikėjo pradininku ir pasiūlytą idėją parėmė finansais, darbo talka, patarimais, geru žodžiu. Pasirodžius išvystytos veiklos pirmiesiems vaisiams, negatyvūs balsai turėjo prilti. Per kelerius atgautas nepriklausomybės metus ir Baltijos valstybės demokratijos principams įtvirtinti ir laisvos rinkos ekonomikos dėsniams diegti nuplaukė daug milijonų dolerių, gautų iš Amerikos valdžios, didžiųjų fondų ir pavienių aukotojų. Šiuo metu USBF vykdo svarbius Baltijos valstybės atskirus projektus.

Raštu sveikino prez. George W. Bush

„Šaltojo karo metu JAV gynė Baltijos valstybių nepriklausomybės principą ir rėmė Baltijos tautų pastangas atgauti laisvę. Baltijos valstybių laisvė yra atpildas baltams už ryžtą ir drasą. Lietuviai, latviai ir estai dabar gali daryti savo įnašą į Europos pažangą ir transatlantinę tautų bendrumenės saugumą. Aš didžiuojuosi, kad Baltijos valstybės yra patikimos partnerės ir netrukus bus NATO organizacijoje artimos JAV-ų sąjungininkės.

Ateityje amerikiečiai ir baltai kartu spręs iškilančius uždavinius.

Praėjusiais metais Laura (prezidento žmona) ir aš buvome giliai paveikti apsilankymu Lietuvoje. Mes žinome, kad Vilniaus gatvės pripildžiusi laisvės ir vilties dvasia yra gyva visose trijose Baltijos valstybėse. Aš sveikinu JAV — Baltijos fondą, užtikrinantį Baltijos valstybių sėkmę, vykdančią savivaldybių, nepriklausomos spaudos, etikos ir paramos nevyriausybinėms organizacijoms švietimo ir lavinimo programas.

Prie mano linkėjimų baltų šventei jungiasi ir Laura“.

Baltuosiuose rūmuose ir Svedijos ambasadoje

Į pokalbį Baltuosiuose rūmuose Lietuvos klausimais atvyko apie 60 šventės dalyvių. Įvadinius pareiškimus padarė du aukšti valstybės departamento pareigūnai.

Pristatydamas juos, buvęs JAV ambasadorius Lietuvoje Keith Smith pastebėjo, kad su Baltijos valstybių klausimais gerai susipažinę. Dabar svarbiausia kalbėti, kad Valstybės departamentas priima Baltijos valstybių integracijai į Šiaurės Europos valstybių grupę. JAV stebi Šiaurės valstybių rolę Europos ir pasaulio politikoje, bet veda dialogą ir su kiekviena valstybe atskirai. Amerikai reikia Šiaurės valstybių tautos ir Baltijos valstybių bendradarbiavimo. Europos centralizavimo procesui šiuo metu svarbūs du klausimai: Ukrainos ir Baltarusijos. Ukraina perspektyvi valstybė, su kuria ryšiai artimoje ateityje gali būti suformuoti. Baltarusija kelia daugiau problemų. Čia Lietuva su savo patirtimi gali daug padėti. Kalbėdami apie (Rusijos okupuotą) Karaliaučiaus kraštą, jį pavadino „tamsia dėme“, kur apskreitusių AIDS proporcingai daugiausia pasaulyje. Pagyrė

Lietuvą, kad, bendradam su tos srities administracija, veda labai gerą politiką. „Tos srities reikalu paskutinis žodis dar netartas“. Po pranešimo diplomatai atsakinejo į dalyvių klausimus.

— Kaip JAV reaguoja į naujausius įvykius Lietuvoje? Pasirodė kaltinimų, kad Lietuvos Prezidentūra infiltruota Rusijos nusikalstamo pasaulio.

— Mes sekame ir stebime įvykius, bet į Lietuvos vidaus problemas nesikišame. Lietuvoje demokratija, ir bendravime su Lietuva niekas nesikeičia.

— Yra pavojus, kad JAV Kongresas nebefinansuos „Amerikos balso“ ir „Laisvosios Europos radijo“ programų baltų kalbomis. Demokratija ten dar nėra išvystyta. Teisinga informacija tų valstybių žmonėms labai reikalinga.

— Kol buvo geležinė uždanga ir nepriklausomybės pradžioje „VOA“ ir „RFE“ savo pareigą atliko. Dabar svarbiausia tapo kitos sritys ir programos kitomis kalbomis. Amerikos baltai gali savo įėjomis suorganizuoti radijo ir TV transliacijas į Baltijos valstybes, ir pateikti norimą informaciją.

— „Jukos“ prezidentas Rusijoje areštuotas ir pati bendrovė nacionalizuojama. Kaip į tai žiūri JAV?

— Mes dar tiksliai nežinome, kas ten vyksta. Pasireiškia charistinės nuotaikos. Jei Rusijoje atsiranda kas gera, patys turi sunaikinti. Ne visada galima žinoti, kas vyksta žvėries pilyje.

Is Baltijų rūmų visi dalyviai nuvyko į Svedijos ambasadą. Vašingtone populiarius Svedijos ambasadorius Jan Eliasson suruošė priėmimą. Kiekvieną atvykusį ambasadorių su žmona asmeniškai pasveikino, pasikalbėjo, nusifotografavo ir visus puikiai pavaišino. Oficialiame sveiki-

nimo žodyje reiškė pasigėrėjimą baltų tautomis, ištvėrusiomis sunkias pusės šimtmečio okupacijas. Džiaugėsi Šiaurės ir Baltijos valstybių integracija į geopolitinį vienetą. Priminė, kad mus jungia geografinė padėtis ir (ne visada maloni) istorija, bet dar labiau vertybės — taika, demokratija su žmogaus teisėmis ir teisingumu lygiai visiems.

Kitą dieną ambasadorius Eliasson savo mintis pakartojė iškilmingame pokylyje, kur dalyvavo 350 svečių.

Kalba Zuokas ir Rockefeller

Lapkričio 1 d. šeštadienį, viešbučio salėn rinkosi marga publika — lietuviai iš Lietuvos ir Vakarų Europos, kilmės ar mišrių šeimų amerikiečiai, Lietuvos draugai diplomatai, politikai, verslininkai. Čia buvo Lietuvos liberalų — centro partijos pirmininkas, Vilniaus meras Artūras Zuokas, ambasadorius Vygaudas Ušackas, garbės konsulai Ingrida Bublėnė ir Stanley Balzekas, po 15,000 dol. šiam renginiui paaugoje Audrey (Audronė) — Martin Gruss ir Juozas bei Aleksandra Kazickai, Amerikos Prekybos rūmų Lietuvoje pirm. Rimtautas Vizgirda su žmona Birute, dr. Jonas Prunskis su žmona, dr. Birutė Vileišytė, Arkansas valstijos vicegubernatorius Winthrop Rockefeller, West Virginia senatoriaus žmona Susan Allen (šventės vyr. vadovė), Krista Bard (Butvydaitė).

Metiniai žymenys buvo įteikti labiausiai pasisąžymėjusiam lietuvių kilmės amerikiečiui, Arkansas valstijos vicegubernatoriui Winthrop Rockefeller ir pagrindiniam iš Lietuvos svečiui, Vilniaus merui Artūru Zuokui. Vicegubernatorius pasiūlydavo: „Nuostabi ši diena Lietu-

vai, Latvijai ir Estijai, išsivadavusioms iš rusų priespaudos. Iki šešerių metų aš kalbėjau lietuviškai. Paskui lietuvių kalbą užmiršau, bet ne užmiršau, kad esu lietuvių kilmės. Mano senelė iš Lietuvos atvyko į Čikagą ir tapo Amerikos piliete. Aš didžiuojuosi savo lietuviška kilmė. Paveldėjau laisvės dvasią ir tūkstantmetę lietuvių tautos kultūrą. Tuo didžiuojuosi ir mano vaikai. Laisvė atgauta ir tauta išėjo iš sovietinės tamšos. Šią pergalę jūs švenčiate. Niekada nepamirškite Baltijos valstybių ir jų istorijos“.

Vilniaus mero Artūro Zuoko žodis bus paskelbtas vėliau (Red.).

Svečiai iš Lietuvos

Šventę pajavairino aukšto lygio pianistas Edvinas Minkštas, „Muzika be ribų“ 2003-ųjų metų konkurso laimėtojas. Latviai paruošė rubų projekto madų parodą. Lietuvos ambasadoje įvyko kvietinių baltų verslininkų konferencija. Svečiams iš Europos buvo suruošta miesto ir apylinkių turistinė kelionė.

Teko sutikti iš Anglijos atvykusius porą lietuvių, po nepriklausomybės atkūrimo atvykusius iš Lietuvos, įgijusių doktoratus ir palikusius profesorių. Vienas jų dr. Darius Furmonavičius. Iš Lietuvos, be jau minėtų, dalyvavo dr. Palmira Rudalavičienė, atvykusi į tarptautinę konferenciją, ir šauni grupė iš Ukmergės: rajono merė J. Akstinavičienė, vid. m-ls direktoriaus pavaduotoja A. Kliaugienė, „Sietarties energija“ b-vės direktorius A. Streičūnas ir Nord/LB banko valdytojas J. Varžgalys. Su visais išsivystę jaukus pabendravimas ir abipusiai naudingas pasiformavimas.

Šventės rengimui vadovavo „subaltėje“ jaunas amerikietis Jeff Nelson, JAV — Baltijos fondo pirmininkas.

AR VALSTYBĖS VADOVAS ATSAKO UŽ SAVO PATARĖJUS?

Valstybės saugumo departamento generalinis direktorius Mečys Laurinkus lapkričio 3 d. iš Seimo tribūnos kalbėjo, kad prezidentas Rolandas Paksas nėra įtakojamas nusikalstamų struktūrų, tačiau pateikė ne vieną faktą, liudijantį, kad su kontrabandininkais ir mafijos atstovais bendrauja prezidento aplinkos žmonės bei jo patarėjai. Kiek prezidentas yra atsakingas už savo patarėjų veiklą?

Prezidento patarėjai bene

paslaptingiausios figūros Lietuvos politiniame gyvenime. Tai įtakingi pareigūnai, tačiau ar kaip nors apibūrinami jų atsakomybė? Jie daro didelę įtaką prezidentui priimant sprendimus, tačiau visuomenė, taip pat ir politikai, dažnai nežino kokiais keliais patarėjai patenka į šį postą. Neretai prezidento patarėjai piešiami, kaip nesaistomi jokių taisyklių ir reikalavimų pilkieji kardinolai, rūmų intrigantai.

Panašią mintį kažkada

deste ir premjeras Gediminas Vagnorius, kalbėdamas apie „prezidentūrių“ įtaką Lietuvos politiniame gyvenime. Tiesa, prezidentas Valdas Adamkus pasistengė nutraukti besirutuliojančias kalbas apie jo patarėjų manipuliacijas, nedviprasmiškai priisiidamas atsakomybę už visus savo bendražygių pateikiamus vertinimus bei pareiškimus. O kaip šia problema išspręs dabartinis prezidentas R. Paksas? Juolab ji iškilo itin aš-

triai. Ar prezidentas atsakingas už savo patarėjų veiklą? Seimo narys socialdemokratas Gediminas Kiekilys į šį klausimą atsako teigiamai:

— Jeigu patarėjai kokias nors slaptas pažymas perduoda kažkam, tai, aišku, pažeidžia įstatymą ir atitinkamai turi būti nubausti. O institucijos vadovas turi moralinę ir politinę atsakomybę už visus.

Tuo tarpu Seimo narys, liberalas demokratas Henrikas Žukauskas mano, kad

prezidentas, nors ir koks jis būtų galingas, negali atsakyti už savo patarėjų veiksmus, kuriuos jie padaro, dirbdami ne komandoje, o už Prezidentūros ribų. Tačiau ir tokiu atveju galima kalbėti, kad pats prezidentas turi jausti atsakomybę, pasirinkdamas savo patarėjus. Kaip atsitiko, kad provincijos verslininkas Remigijus Ačas tapo prezidento patarėju, vienu svarbiausių šulų, ant kurio laikosi šalies saugumas ir gynyba? Nukelta į 5 psl.

DAR KARTĄ SUGRĮŽUS

JUOZAS KONČIUS

Nr.16

Klebonas kun. P. Linkevičius prie miestelio atsinaujinimo darbu prisidėjo, kas kito nežino: kai sugrėžė senoji medinė bažnyčia, pastatė naują, iš tolo vaizduojant žemaičių plentų nuo Kryžkalnio, baltuoja kaip gulbė. Vaikų ir senelių globos namus pastatė bei seniau statytus atnaujino. Neįmanoma visko išsiskačiuoti, kiek jis pasidarbavo, pačiam reikėtų užsukti ir apžiūrėti — klebonas ne tik naująją bažnyčią aprodys, bet ir vargonais jums virtuozistiškai pagros — be gaidų improvizuos. Pagrindinis miestelio veidas tas pats, kaip kadaise buvęs mano laikais — malonu gatvėmis pereiti iš išblyksčius langus pasidairyti. Tik žmonės nebe tie. Eidamas sutinku vieną kitą, visi nebe pažįstami — pasijunti, lyg patekę į sve-

timą miestą.

Kitą dieną su Jonu, su kuriuo buvome atvykę iš Kauno — kad nesuimamiešytų (mat, čia dabar buvo du Jonai), išsirengėme į Šliuzas. Toks kaimo vardas, kuriame gimė Jonas, o užtejęs jau tiko ir į kolūkį, jame praleido jaunystę, sukūrė šeimą, vėliau ištrūko iš jo, kai buvo panaikintas arklų ūkis, o žemės apdirbimą perėmė traktorai ir apbainai. Jonas iš mažens mylėjo arklus, tad ir kolūkyje teko jam dalia rūpintis arkliais, juos prižiūrėti, kad, pavasariui atėjus, neišvirstų iš kojų. Jonas stengėsi, kiek galėdamas palengvinti jų dalį. Kai nebliko kolūkyje arkliai, Jonui pasisekė ištrūkti: išmainė namus su kitais ir persikėlė gyventi į Sargėnus, prie Kauno, ten pradėjo jie naują

gyvenimo tarpsnį. Tose pačiose vietose, kur gimė ir augo Jonas, savo pėdas įmynė ir šias eilutes rašantis, tik senoji, kurviu surengtoje, trobeje, dar būdavo laisvais statytoje, mat čia rašantis už Joną yra gerokai vyresnis. Nenuostabu, kad aplankyti Šliuzas gaidėme abu — Jonas ir aš, o Giedrė liko su Adele Kaltinenuose.

Iš Kaltinėnų į Šliuzas ne per toliausiai, apie 7 km, kadaise yra tekę kelio galbala ir pėsčiom suvaikščioti. Mašina važiuojant, atrodytų, kad tai vieni juokai. Bet, kai vieškeliu nusisukus link Šilalės, pradėjome važiuoti lauko keliuku, o, prie Šliužų priartėjus (jei keistai jums skamba toks kaimo pavadinimas, paminėsiu, kad kitoje Akmenos pusėje yra ir Kaušų kaimas, bet nei Šliužuose šliužų, nei Kaušuose kaušiuų, nebenešitėkite daug surasti), toliau mašina važiuoti buvo neįmanoma — kelias pasidarė

kažkokia duobėta, traktorių vėžėjū išmalta, makalynė, vos judėjimo iš vietos. Nutarėme žygiuoti pėsti: įklimpe į duobę, gėlėje ir nebeišsikapstyti. Gerai, kad Giedrė nesusigundė važiuoti kartu. Žingsniuodami laukais, priartėjome prie Jono tėvų kadaise statytos gyvenvietės — pastatai, nors ir apsepe, bet dar tebestovė.

Pirmiausia užsileidome nuo Sekminkalnio žemyn prie Akmenos. Vaizdas daug lyg ir nepasikeitęs: šių vietų del kažkokios priežasties nebuvo palietusi melioracija — dau-bos, kalneliai liko kaip buvę. Tik Akmenos vagos nebuvo matyti. Brisdamas iki juosmens nepajauta žolė, priėjęs visai arti, kur kadaise plačiai išsiplėtusi tekoje upės vaga, išvydau siaurą upeliukštį, vos matomą tarp krūmų.

„Akmena, kur tu pasislėpei?“ — nustebejęs prakalbinau vaikystės bičiulę, iškilęs į pasaulį jau nostalgikiškai branginau prisiminimuose.

„Aš čia, tiek iš manęs beliko...“, patyliukais, lyg su gauduliu prašneko mano vaikystės drauge.

Graudu pasidare ir man. Pajėgiau prie jos artyn dar porą žingsnių, kiek buvo įmanoma

ir paprasčiau Joną, kad nusbaustų man nuotrauką. Toliau buvo purvas, tad arčiau žengti nebesiryžau: užmerkiau akis ir apsisukęs pasukau atgal. Kai užkopėme į Sekminių kalną, Jonas paprašė, kad ir jam padaryčiau prie namų nuotrauką. Žvelgdamas apgailestavo, kad viskas taip apleistai: gyvenamasis namas per keliasdešimt metų, nuo to laiko kai jį perėmė kiti savininkai, atrodė nedazytas. Bus daugiau

DRAUGAS, 2003 m. gruodžio 3 d., trečiadienis

3

Bronius Nainys

Lietuvos politinio triukšmo atgarsiai

Ką apie jį galvoja kitų kraštų politikai, žinome mažai, bet spaudos atgarsiai — neigiami. Tik kažin ar jų daug? Žinau, apie prezidento Rolando Pakso bėdas rašė Lenkijos spauda, Londone leidžiami „The Guardian“, „The Economist“, o Padėkos dieną švėsdamas, ilgu straipsniu prabilo didžiausias Amerikos Vidurio Vakarų dienraštis „Chicago Tribune“. Ir gana būdingomis antraštemis. „Nuteškiamas lakūnas“ — griebia skaitytojų dėmesį savo trumpo rašinio pavadinimu „The Economist“, „Lietuviško Watergate pinklėse naujas vadovas“ — apytikriai išvertus, skamba ilgo „Chicago Tribune“ straipsnio antraštė.

Del atgarsių stebėtis nereikia, tik atrodo, kad šis keistas politinis subjūrimas turėtų labiau dominti Vakarų kraštų vadovus, nes už pusmečio Lietuva rengiasi tapti NATO nare, bet, kaip matyti, juo labiau domisi spauda. Ir dar keisčiau darosi, kai matai, kad joje beveik viskas nurašyta iš „Lietuvos ryto“. Tos pačios ir kasdien jame kartojamos išankstinės išvados. „The Economist“, paminėjęs prezidento patarėjo Remigijaus Ačo ir pradžioje triukšmą Pakso rūmus, dabar, pagal žurnalą, nuomonę keičiančio, premjero Algirdo Brazausko pavadė, lyg jie būtų pagrindiniai šio vyksmo veikėjai, teigia, kad Lietuvos prezidentas turės pasitraukti. „Šalia jo stovėti dabar mažiau pelninga“, — baigia rašinių žurnalas.

„Chicago Tribune“ straipsnio autorius Alex Rodriguez teigia, kad Ačas nenorėjęs tapti prezidento patarėju, sakęs nesąs tokio pareigom pasirošęs, bet Pakas jį įkalbėjęs ir priėmęs kaip jo ryšininką su Borisovu, kuris mezgęs ryšius net su Saddam Hussein. Taigi tie patys nieku nepagrįsti postringavimai, kasdien kartojami prieš Paką nusiteikusios Lietuvos žiniasklaidos, kuriai prezidento kaltintojų užuominos, kad „galima taip spėlioti“, kad „galėjo ir taip būti“ tampa neliginytinai kaltes įrodymais. Šioje byloje labai madingas kaltintojų teiginys „neatmetu galimybes“. Idomu kaip, tarkim, „Lietuvos rytas“ atsilieptų, jeigu Pakas į Laurinkaus teiginį, „neatmetu galimybes, kad slapta informacija galejo ir iš paties prezidento nu-

tekti“, sakyti irgi neatmetas galimybes, jog toji informacija galejo nutekti ir iš VSD direktoriaus arba bent iš jo aplinkos?

O niekam šios Laurinkaus minimos informacijos nerodės, niekur apie ją nekalbės, gerai žinodamas, kad nei iš jo rankų, nei iš burnos ji niekur neišėjo, ar Pakas neturėtų didesnio pagrindo taip teigti apie Laurinką, negu Laurinkus apie jį?

„Chicago Tribune“ bendradarbis Alex Rodriguez skelbia ir kai kurių demonstruotųjų pasisakymus. Jie Pakso nusikalstamumą nemini. Vienam jų Pakas savo išvaizda neatrodo kaip prezidentas, kitam — i Prezidentūra atėjo nepasiruošęs, dar kitas mano, kad jis aplamai netinka būti prezidentu, ir, jį išrinkdama, Lietuva padarė klaidą.

Labai nemalonu, kai „Chicago Tribune“ ar kita užsienio spauda taip apie Lietuvą rašo, girdėjau kalbant ne vieną Čikagos apylinkių lietuvi. Sudarant, labai nemalonu. Bet man dar daugiau nemalonu, kai matau, kad tokius atsiliepimus išsiskaukia ar net juos užsiprašom mes patys. Mėnejau, kad kitataučių žiniasklaida skelbia iš Lietuvos spaudos beveik tiesiogiskai nurašytas žinias. Kitų šaltinių ji nenurodo, nes ju nėra. Taigi nėra kur patikrinti ne tą žinių tikslumo. Žurnalistai tik prideda pastabą „taip rašo Lietuvos spauda“, ir nusiplauna rankas del atsakomybės. Taip ir eina į pasaulį toji mūsų laikraštinių bei pigių politikierių nuvalkiota dainelė — „kas gali paneigti“, „neatmetu galimybes“, „galima tik spėlioti“, „taip gal ir galejo būti“.

Patogi, nes teisiškai prie jos niekas negali prisikabinti, bet kad tokiomis etiketėmis apklijuoti nukentėję nieku nekalti žmonės, pakietims žiniasklaidininkams ne motais. O šiuo atveju gali būti net dar blogiau. Juk kai kurios spaudos ir kai kurių politikų inirsis prieš Paką verda nuo pirmos jo laimėjimo dienos. Todėl ir aš, jų logika vadovaudamasis, neatmetu galimybes, kad visi šie nepatikrinti teiginiai užsienio žurnalistams tyčia paklaunami, kad tik Lietuva atrodytų blogiau. Ir taip pat neatmetu galimybes, kad jie žino, ką daro. Kas ir kada pareikalas atsakomybės už tokių veiksmus?

Jonas prie kadaise jo buvusios grvėtos

Laiškai, nuomonės, komentarai

LIETUVIŠKAS „KALAKUTAS“

Pakso kelionės į užsienį — neproduktingos. Į Iraką, pvz., per anksti nuvažiuoti. Galėjo palaukti Padekos dienos ir tada, apsirengęs, kaip kalakutas, galėjo prisistatyti amerikiečiams kariais: „I am the turkey from Lithuania!“

Arba būtų palaukęs Kalėdų pas lietuvių karius apsilankyti. Galėtų apsigėrę kaip Kalėdų senelis ir nuvežti dovanų tų garsių medinių rusiškų lėlių. Pagrindinė lėlė būtų pats Pakso. Atidarius Pakso lėlę — Borisovo lėlę akį merkia. Atidarius Borisovo lėlę — Putin lėlę šypsosi!

O kelionėje į Gruziją pramušė proga iširti, kodėl gruzai taip ilgai gyvena ir 70-85 m. vyrai, vedę 18-metės lengvai vaikų susilaukia! Gruzai geria raudoną vyną, kibirais valgo rūgų pieną ir traukia pypkes. O ką lietuviai? Merginos teka už pusiau mirusių amerikiečių arba vyrai veda Kalėdų senelio motinos senuosius „milijonierius“. Ne, ne — iš šių pelų nebus grūdų. Kadangi lietuviai ryte ryja cepelinus. Dr. Adomavičius turėtų iširti, ar cepelinai testesterono vyrams nesue... da...

Charles (Karolis) Ruplėnas
Chicago, IL

NUSIVYLĖM

Buvo skelbta „Drauge“ ir dukros dar priminė, kad lapkričio 7 d., penktadienio vakarą, 7:30, ABC — žiūrėti televiziją — bus tautiniai šokiai.

Kaip visuomet, kas ir kur

tik yra apie mūsų tautiškumą — visa širdimi ir nekantrumu laukė tos programos.

Koks nusivylimas! Kokia nepagarba mūsų tautiniams šokiams, rūbams, maistui ir mums lietuviams. Tautiniai rūbai man yra puošniausias apdaras, reikšiantis daugiau nei balinės suknės. Šokiai pavaizduoti, kaip aktoriai višokiais budais norėjo jų išvengti. O šokėjos (tautiniai rūbai!) prieš šokį turi išgerti gerokai alkoholio... Na ir mūsų balandėliai turi nemalonų kvapą...

Suprantama, mes visur norime save parodyti, ar tai šokiais, menu, muzika, daina. Juk tikrai turime kuo pasididijuoti!

Bet, čia turbūt reikėjo pasvarstyti, ar verta, kad būtume taip nuvertinti...

Regina Sabaliūnienė
Lemont, IL

„LITUANICOS“ ANTROSIOJIS LIKIMAS

Lakūnų Dariaus ir Girėno skridimas iš New York į Lietuvą skrydžio 75 metų proga buvo gana aprašytas. Jų tragedija gerai pavaizdavo Vytauto Didžiojo muziejus Kauno mieste.

Bet 1935 metais dar vienas lietuvis, Feliksas Vaitkus, irgi nugalėjo Atlantą. Apie jį „Draugas“ trumpai paminėjo savo 2003 m. liepos 18 dienos numerį. Bet kas atsitiko su lėktuvu „Lituanica antrąją“? Be abejo, yra lietuvių, kuriems gal idomu žinoti.

Per pirmąjį rusų okupaciją Lietuvoje, man teko gyventi Šilėnuose. Tai kaimas su geležinkelio stotimi ant Šiau-

liai-Radviliškis ruožo. Prie geležinkelio šiaurės pusėje buvo Šilėnų kaimas, o pietų pusėje buvo geležinkelio stoties pastatas ir jaunas spygliuočių medžių miškas. Iš Šilėnų oro uosto, esant giedram orui, virš to miško skraidydavo lėktuvai, bombonešiai ir mėtė bombas, taip pat skraidydavo lėktuvai naikintuvai, kurie šaudydavo iš kulksvaizdžių. Vieną gražią dieną, kada rusų lėktuvai baigė apie 6 val. po pietų savo pratybas, aš, smalsumo vedamas, nuėjau į tą mišką pažiūrėti, kaip atrodo ta bombarduojama vieta. Pavaikščiojus po mišką, pamaciau baltos spalvos lėktuvą, esantį mažame kirtinyje. Priėjus arčiau prie šio lėktuvo, mano dideliu nustebimui, aš galėjau lengvai perskaityti ant jo liemens šono „Lituanica II“. Jame nebuvo motoro, nebuvo jokių instrumentų ir net pilotų sėdynės. Aplinkui buvo rusų mėtytų betono bombų apie 15–20 kg svorio, daugelis sprogsių, bet nemažai nesprogsių. Atrodė, rusai buvo tūcia atvežę šį lietuvių gerbiama lėktuvą ir jį mėtė savo betonines bombas ar šaudė iš kulksvaizdžių. Bet lėktuvui buvo padaryta mažai žalos. Prasidėjus karui ir vokiečiams okupavus Lietuvą, aš grįžau į Kauną. Kas atsitiko su „Lituanica II“? Gal šiandien to vietą tik žolėm apaugęs, mažas metalo kupstas?

Antanas Vyšniauskas
Anthony Wisnec
Lakewood, OH

IDOMUS V. BIELIAUSKO STRAIPSNIS

Idomu buvo skaityti lapkričio 1 d. numeryje Vytauto Bieliausko straipsnį „Leiskit į tėvynę, leiskit pas savus“?!, kuriame, jaučiu, buvo labai

tykiai išnagrinėti Lietuvos santykiai su išeivija.

Dabnai rašoma apie pirmąją, antrąją ir trečiąją bangą, tačiau gailios, kad manoji karta — antrosios bangos vaikai, kurie vis dėlto yra nemažai prisidėję prie išeivijos lietuviškumo išlaikymo, dažniausiai lieka kaip ir pamiršti tokiuose straipsniuose bei diskusijose. Mums irgi buvo ir tebėra įvairiausių pergyvenimų apie Lietuvą bei lietuvių tėvą grįžimą Lietuvon gal jau pavirtęs grįžimu svetimon šalin, ne vienas mūsų gimimam Amerikoje, lietuvių šeimoje, net trumpi apsilankymai vis vien tampa „grįžimu“ namo...

Taura Zarankaitė-Underienė
Livonia, MI

Aleksandras Vasiliauskas ir jo žmona Stasėle visą savo darbą amžių skyrė Lietuvai ir jos žmonių pagalbai ir labdarai. Amerikoje, 8 metus budamas lietuvių Vytėlių centro valdybos pirmininku, nepamiršo ir vietinės veiklos, remdamas lietuviškus renginius savo apylinkiniuose Great Neck, Brooklyn ir New York miestuose. Jų pavyzdžių turėtų pasekti ir kiti tautiečiai, pasiūsdami nuo mokesčių nurašomas aukas:

Auksčių Foundation
2907 Frontera Way
Burlingame, CA 94010

KOVA DĖL PAVARDŽIŲ LIETUVOJE

Paskutiniuoju metu Lietuvoje kilo kova dėl pavardžių, nes moterys naudoja kitokias galūnes negu vyrai, tai ištekejusi moteris yra —ienė, o dukra gali būti —ytė ar —aitė.

Lietuvoje dėl to kilusios kovos net pasiekė teismus, kai moterys kai kuriuose dokumentuose pradėjo duoti tik vyriškas pavardes. Iš turinčių laisvą šį Lietuvos teko patirti, kad Lietuvos kalbininkai kelia triukšmą, protestuoja ir reikalauja, kad moterys savo pavardes panaudotų taip, kaip buvo naudojama per daugelį šimtmečių. Tiesa, kad daugelyje kitų kalbų moterų pavardės nesiskiria nuo vyriškų, tai „Smith“ žmona yra „Mrs. Smith“, lygiai taip pat vadinasi ir jų dukros, bet ne „Smitienė“ ar „Smitaitė“.

Atrodo, kad svetimauciams tokia pavardžių kaitaliojimo sistema yra gan paini ir komplikuota, tačiau ji yra mūsų nepaprastai senos kalbos išlaikymo tradicija. Ir aš nenorėčiau save vadinti „ponia Balašaitis“ ir savo dukras vadinti „panelės Balašaitis“...

Great Neck, NY gyvenantys Aleksandras ir Stasėle Vesey (Vasiliauskai) jau antrą kartą dosniai parėmė „Auksčių Foundation“, kuri remia smulkiesiems ūkininkams skirtą parodomąjį, patariamą žemės ir miškų ūkį Lietuvoje. Vasiliauskai savo įnašus papildė iki 20,000 dol., ir dar ateityje žadėjo prisidėti, ypač remiant jaunus studentus, kurie vyksta vasarai darbuotis į Auksčių ūkį.

Jų dosni auka suteikė galimybę pastatyti ūkio sandėlių-garažą, kuriame laikoma iš Amerikos atgabenta ūkio technika (dovanota Kalifornijos ūkininko George Diersen) ir taipgi Amerikos ambasados Vilniuje (US Military Mission) dovanotus 4 sunkvežimius ir 1 keltuvą (fork lift).

Aleksandras Vasiliauskas ir jo žmona Stasėle visą savo darbą amžių skyrė Lietuvai ir jos žmonių pagalbai ir labdarai. Amerikoje, 8 metus budamas lietuvių Vytėlių centro valdybos pirmininku, nepamiršo ir vietinės veiklos, remdamas lietuviškus renginius savo apylinkiniuose Great Neck, Brooklyn ir New York miestuose. Jų pavyzdžių turėtų pasekti ir kiti tautiečiai, pasiūsdami nuo mokesčių nurašomas aukas:

Auksčių Foundation
2907 Frontera Way
Burlingame, CA 94010

KOVA DĖL PAVARDŽIŲ LIETUVOJE

Paskutiniuoju metu Lietuvoje kilo kova dėl pavardžių, nes moterys naudoja kitokias galūnes negu vyrai, tai ištekejusi moteris yra —ienė, o dukra gali būti —ytė ar —aitė.

Lietuvoje dėl to kilusios kovos net pasiekė teismus, kai moterys kai kuriuose dokumentuose pradėjo duoti tik vyriškas pavardes. Iš turinčių laisvą šį Lietuvos teko patirti, kad Lietuvos kalbininkai kelia triukšmą, protestuoja ir reikalauja, kad moterys savo pavardes panaudotų taip, kaip buvo naudojama per daugelį šimtmečių. Tiesa, kad daugelyje kitų kalbų moterų pavardės nesiskiria nuo vyriškų, tai „Smith“ žmona yra „Mrs. Smith“, lygiai taip pat vadinasi ir jų dukros, bet ne „Smitienė“ ar „Smitaitė“.

Atrodo, kad svetimauciams tokia pavardžių kaitaliojimo sistema yra gan paini ir komplikuota, tačiau ji yra mūsų nepaprastai senos kalbos išlaikymo tradicija. Ir aš nenorėčiau save vadinti „ponia Balašaitis“ ir savo dukras vadinti „panelės Balašaitis“...

Idomu dar ir tai, kad pavardės galūnė aiškiai nusako, ar toji moteris yra ištekejusi, ar ne.

Mes didžiuojamės savo labai sena istorija ir kalbos kilme, tai privalome išlaikyti visas jos tradicijas ir taisykles, kad staiga netaptume „sutarptautintais“ kalbos iškraipytųjų pasekėjais. Kai kuriose kitose kalbose moterų pavardės taip pat skiriasi, tai ir lenkų kalboje rasime skirtingas ištekejusių ir neištekejusių moterų pavardžių galūnes, daugumoje moterų pavardžių galūnių yra raidė „a“.

Kažin kiek įtakos užsienio lietuvių spauda turi Lietuvoje, bet būtų svarbu, kad Lietuvos kalbininkai pajęgtų sustabdyti tą netinkamą pavardžių galūnių iškraipymą.

Aurelija M. Balašaitienė
Richmond Heights, OH

KUR JONO VAILOKAICIO KAPAS?

Pagerbdama 1918 m. Vasario 16-osios Nepriklausomybės Akto signatarus, Lietuvos Respublikos Prezidentūra pasirūpina, kad tą dieną ant šių Lietuvai ypaci nusipelnusių asmenų kapų būtų padėti vainikai. Vainikas vežamas ir į Kauno rajone esančias Paštuvos kapinaites, kur, esą, palaidotas Vasario 16-osios Akto signataras, žymus Nepriklausomos Lietuvos pramonininkas, bankininkas, kystės veikėjas Jonas Vailokaitis.

Žinios, esą J. Vailokaicio palaikai pervežti iš Vokietijos, kur, pasitraukęs nuo bolševikinio teroro, jis mirė, pasklidę ant Atgimimo metais. Iš tiesų, atsivertęs Bernardas ir Vincentas Aleknavičius 1999 m. išleistas solidžios, idomos knygos apie 19 a. iškiliausius žanavykus „Novužės krašto vaikai“ II tomo 100 psl., skirtą Jonui Vailokaiciui, radau taip

parašyta: „Mirė Jonas Vailokaitis 1944 m. gruodžio 16 d. Blankenburge (Vokietija). Atgimimo metais Jono Vailokaicio palaikai pervežti į Lietuvą ir perlaidoti greta brolio kun. Juozapo Vailokaicio Paštuvos (Kauno r.) kapinėse“.

Nuvežę Prezidentūros vainiką, Lietuvoje gyvenantys Jono Vailokaicio giminės nustemba, kad Paštuvos kapinėse — tik vienas kapas (tai rodo ir nuotrauka minėtoje knygoje „Novužės krašto vaikai“), vienas paminklas, kuriame tiesa, po jo brolio kun. Juozapo Vailokaicio pavardės iškaltas kitas, pridėtinis užrašas: „Jonas Vailokaitis. 1886–1944“. Nuostabą sukelia ir tai, kad daugelis Lietuvoje gyvenantių jo giminaičių nieko tikro nežino apie perlaidojimą, jame nedalyvavo, tiksliai nežino ar iš tiesų taip buvo.

Iš Amerikoje gyvenantių Jono Vailokaicio pačių artimiausių giminų pasiekia nepatvirtintos žinios, esą jokių perlaidojimo nebuvę, kad Jono Vailokaicio palaikai kaip gulėjo, taip ir tebeguli Blankenburge.

Kaip yra iš tikrųjų? Gal Lietuvos Respublikos Prezidentūra, Signatarų namai Vilniuje neturi tikslų duomenų apie signataro tikrąją kapo vietą?

Gal Amerikoje gyvenantys Jono Vailokaicio vaikai, kiti jo artimiausieji giminės apie tai laišku ar kitaip parašytą Lietuvos Respublikos Prezidentūrai (S. Daukanto aikštė 3, LT-2008 Vilnius) arba parašytą „Draugui“, iš kurio ir Lietuva, ir Prezidentūra sužinotų tiesą, paneigtą ar patvirtintą perlaidojimą?

Algimantas Antanas Naujokaitis
Vasario 16-osios Akto signataro Jono Vailokaicio giminaitis, Vilnius

ŠEIMININKŲ KERTELĖ

Paruošia Adelė

BROKOLIŲ SRIUBA

1 nedidelis svogūnas
1 pluoštelis brokolių, apie pusantro svoro

1 šaukštas aliejaus
2 šaukštai miltų
2 skardinukės (po 13 ir 3/4 uncijų kiekvieną) sumažinto sūrimo vištos sultinio (apie 3 ir 1/2 puod.)

1/2 puod. kondensuoto lieso pieno
1/4 šaukštelio tarkuoto muškato (nutmeg)

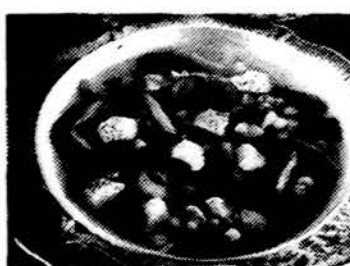
Sukapoti svogūną, supjaustyti brokolius nedideliais gabaliukais. Keptuvėje įkaitinti aliejų, sudėti svogūną ir pakepinti, kol bus minkštas, bet neparuduos, apie 5 min. Įmaišyti miltus ir, nuolat maišant, pakepinti 1 min. Į puodą supilti sultinį ir 2 puod. vandens. Sudėti pakepintus svogūnus (su visu aliejumi ir miltais), brokolius, užvirti, sumažinti liepsną ir pavirti, kol brokoliai bus visai minkšti — apie 8 min.

„Food processor“ arba plaktuve daržoves sutrinti, kol bus lygi, skysta tyrė. Vėl supilti į puodą, įmaišyti kondensuotą pieną ir muškata, maišant pakaitinti, kol gerai įkais (sriuba neturi užvirti) — apie 5 min.

Prieš patiekiant, ant viršaus uždėti šaukštelį be riebalų ir prieskonių jogurto.

BET KOKIŲ DARŽOVIŲ SRIUBA

1 šaukštas sezamo sėklų

aliejaus (sesame oil)

1 puod. kapoto svogūno
1 svars šparagų, apie 1 sv.

1/3 puod. avizinio dribsnių

3 skardinukės viščiuko sultinio arba vandens
1/2 šaukštelio tarkuoto muškato riešuto (nutmeg)

1/2 šaukštelio druskos (jeigu sultinys sūdytas, druskos nedėti)
1/4 šaukštelio maltų pipirų
Aliejų įkaitinti keptuvėje, sudėti svogūnus ir pakepinti maišant apie 3 min. Šparagus gerai nuplauti, viršūnėles nulausti, drūtgalius supjaustyti nedideliais gabaliukais. Sudėti šparagus drūtgalius į keptuvę prie svogūnų, pakepinti maišant 2 min. Į puodą supilti sultinį, svogūnus, pakepintus šparagus, avizinius dribsnius, užvirti, sumažinti liepsną ir uždegtus virti 15 min.

Sriubą supilti (dalimis) į „food processor“ ir sutrinti, kol bus vienoda, lygi tyrė. Vėl supilti į puodą, įpilti daugiau sultinio arba vandens, kol sriuba bus norimo tirštumo. Užvirti, sumažinti liepsną ir suberti muškata, sudėti šparagų viršūnėles ir pavirti, kol šparagai bus minkšti.

Variacijos: 1. Užuot šparagų galima panaudoti brokolius, įdedant 1-2 česnako skilteles ir 4 puod. sukaptų brokolių. Šią sriubą papuošti keliomis virtomis brokolių žiedų galvutėmis arba tarkuotu šveicarišku sūriu. 2. Užuot kitų daržovių, naudoti 4 puod. sukaptų morkų, 1/2 puod. sukaptų salierų lapkočių, 1/2 puod. svogūnų. Užuot muškato — 1/2 šaukštelio čiobrelų (thyme).

Atsiuntė Ona V.

PLOKŠTAINIS SU SLYVOMIS

3/4 sv. slyvų
2 ir 1/2 puod. miltų
1 kiaušinio trynys

1/4 sv. margarino arba 1/3 puod. aliejaus

1 šaukštelis vanilijos prieskonių

4 šaukštai malto cukraus (powder sugar)

1 šaukštas šalto vandens
Į miltus suberti cukrų, sudėti margarino ir viską peiliu sukapti, kol bus rupūs trupiniai. Įpilti šaukštą vandens, įmušti trynį ir viską sumaišyti, kol bus vienalytė tešla. Valandą palaikyti šaldytuve, paskui iškočiuoti ir dėti į kepimo formą. Išlyginti dugną, o tešlos kraštus truputį užvirti.

Slyvas nuplauti, perpjausti išilgai per pusę, išimti kauliukus ir dėti ant tešlos odelemis žemyn. Plokštainį kepti iki 350 laipsnių F įkaitintoje

kalakutienos sriuba

2 šaukštai aliejaus
2 saliero lapkociai, sukapti

1 vidutinio dydžio svogūnas, sukaptas
2 skardinukės (13 ir 3/4 uncijų kiekvieną) vištienos sultinio (apie 3 ir 1/2 puod.)

1/2 sv. šviežių grybų, supjaustytų skilteleimis
2 puod. vandens

1 skardinukė (14 uncijų) nuluptytų pomidorų
2 vidutinio dydžio morkos, supjaustytos ritiniais
1/2 puod. stambių kruopų (pearl barley)

1/4 šaukštelio maltų pipirų
druskos nereikia, jei sultinys sūdytas
1 dežutė (10 uncijų) šaldytų kukurūzų, išleistų
1 dežutė (9 uncijos) šal-

orkaitėje 40 min.

Kiek atvėsusio plokštainio viršų apibarstyti maltu cukrumi ir supjaustyti.

Iš lietuviško žurnalo
ŽALIŲ PUPELIŲ KEPINYS

1 šaukštas sojos padažo (soy sauce)
2 česnako skiltelės, sumulktos

1 šaukštas sezamo sėklų
1 šaukštelis rudo cukraus
1 šaukštelis riešutų sviesto (peanut butter)

3/4 sv. šviežių žalių ankštinių pupelių (green beans)
4 ir 1/2 šaukštai aliejaus

Dubenėje sumaišyti sojos padažą, česnaką, paskrudintą sezamo sėklą, rudą cukrų ir riešutų sviestą. Nupjaustyti ankštinių pupelių smaigaliukus ir kotelius. Keptuvėje įkaitinti aliejų ir pakepinti pupeles, kol pradės minkštėti. Nuimti nuo ugnies, supilti padažą ir gerai sumaišyti.

Iš amerikietiško žurnalo

KALAKUTIENOS SRIUBA

2 šaukštai aliejaus
2 saliero lapkociai, sukapti

1 vidutinio dydžio svogūnas, sukaptas
2 skardinukės (13 ir 3/4 uncijų kiekvieną) vištienos sultinio (apie 3 ir 1/2 puod.)

1/2 sv. šviežių grybų, supjaustytų skilteleimis
2 puod. vandens

1 skardinukė (14 uncijų) nuluptytų pomidorų
2 vidutinio dydžio morkos, supjaustytos ritiniais

1/2 puod. stambių kruopų (pearl barley)

1/4 šaukštelio maltų pipirų
druskos nereikia, jei sultinys sūdytas

1 dežutė (10 uncijų) šaldytų kukurūzų, išleistų
1 dežutė (9 uncijos) šal-

dytų žalių pupelių ankščių

2 puod. kepto ar virto kalakuto, supjaustyto nedideliais gabalais

Keptuvėje įkaitinti aliejų, sudėti svogūną, salierus ir pakepinti apie 5 min. Į puodą supilti sultinį, vandenį, sudėti morkas, kruopas, nusunktus ir sukaptus pomidorus, pipirus, svogūnus ir salierą. Užvirti. Sumažinti karštį, uždegti ir virti, kol kruopos bus minkštos. Sudėti kukurūzus ir pupeles, užvirti ir pavirti apie 2–3 min. Sudėti kalakutieną, gerai įkaitinti.

dytų žalių pupelių ankščių

2 puod. kepto ar virto kalakuto, supjaustyto nedideliais gabalais

Keptuvėje įkaitinti aliejų, sudėti svogūną, salierus ir pakepinti apie 5 min. Į puodą supilti sultinį, vandenį, sudėti morkas, kruopas, nusunktus ir sukaptus pomidorus, pipirus, svogūnus ir salierą. Užvirti. Sumažinti karštį, uždegti ir virti, kol kruopos bus minkštos. Sudėti kukurūzus ir pupeles, užvirti ir pavirti apie 2–3 min. Sudėti kalakutieną, gerai įkaitinti.

MAKARONŲ APKEPAS

3 puod. makaronų (Mostaccioli)

3 puod. (26 uncijų stiklainis) pomidorų padažo — „spaghetti sauce“

3 uncijos pepperoni dešros, supjaustytos plonomis riekelėmis ir kiekviena riekelė perpjauta į keturias dalis

1 puod. mozzarella ar Provola sūrio, supjaustyto gabaliukais

1 šaukštas tarkuoto Parmesan sūrio

Įkaitinti orkaitėje iki 350 laipsnių F. Išvirti makaronus pagal nurodymus ant dėžutės, nuvarinti. Dubenyje sumaišyti makaronus su pomidorų padažu, pepperoni ir mozzarella sūriu. Sukrešti į kepimo indą, apibarstyti Parmesan sūriu, kepti apie 20–30 min.

Įkaitinti orkaitėje iki 350 laipsnių F. Išvirti makaronus pagal nurodymus ant dėžutės, nuvarinti. Dubenyje sumaišyti makaronus su pomidorų padažu, pepperoni ir mozzarella sūriu. Sukrešti į kepimo indą, apibarstyti Parmesan sūriu, kepti apie 20–30 min.

Įkaitinti orkaitėje iki 350 laipsnių F. Išvirti makaronus pagal nurodymus ant dėžutės, nuvarinti. Dubenyje sumaišyti makaronus su pomidorų padažu, pepperoni ir mozzarella sūriu. Sukrešti į kepimo indą, apibarstyti Parmesan sūriu, kepti apie 20–30 min.

Įkaitinti orkaitėje iki 350 laipsnių F. Išvirti makaronus pagal nurodymus ant dėžutės, nuvarinti. Dubenyje sumaišyti makaronus su pomidorų padažu, pepperoni ir mozzarella sūriu. Sukrešti į kepimo indą, apibarstyti Parmesan sūriu, kepti apie 20–30 min.

Įkaitinti orkaitėje iki 350 laipsnių F. Išvirti makaronus pagal nurodymus ant dėžutės, nuvarinti. Dubenyje sumaišyti makaronus su pomidorų padažu, pepperoni ir mozzarella sūriu. Sukrešti į kepimo indą, apibarstyti Parmesan sūriu, kepti apie 20–30 min.

Įkaitinti orkaitėje iki 350 laipsnių F. Išvirti makaronus pagal nurodymus ant dėžutės, nuvarinti. Dubenyje sumaišyti makaronus su pomidorų padažu, pepperoni ir mozzarella sūriu. Sukrešti į kepimo indą, apibarstyti Parmesan sūriu, kepti apie 20–30 min.

Įkaitinti orkaitėje iki 350 laipsnių F. Išvirti makaronus pagal nurodymus ant dėžutės, nuvarinti. Dubenyje sumaišyti makaronus su pomidorų padažu, pepperoni ir mozzarella sūriu. Sukrešti į kepimo indą, apibarstyti Parmesan sūriu, kepti apie 20–30 min.

Įkaitinti orkaitėje iki 350 laipsnių F. Išvirti makaronus pagal nurodymus ant dėžutės, nuvarinti. Dubenyje sumaišyti makaronus su pomidorų padažu, pepperoni ir mozzarella sūriu. Sukrešti į kepimo indą, apibarstyti Parmesan sūriu, kepti apie 20–30 min.

Įkaitinti orkaitėje iki 350 laipsnių F. Išvirti makaronus pagal nurodymus ant dėžutės, nuvarinti. Dubenyje sumaišyti makaronus su pomidorų padažu, pepperoni ir mozzarella sūriu. Sukrešti į kepimo indą, apibarstyti Parmesan sūriu, kepti apie 20–30 min.

Pirmą kartą...

prenumeruojant DRAUGĄ (JAV) gaunate nuolaidą. Tik \$65 metams (\$35 — pusei metų). Atsiųskite savo vardą, pavardę, adresą ir telefono numerį kartu su mokesčiu (DRAUGAS, 4545 W. 63 St., Chicago, IL 60629).

vardas, pavardė

adresas

miestas, valstija, zip

telefono numeris

DĖMESIO! DĖMESIO!

Neseniai atvykote, ieškote darbo ar buto, tačiau skelbtis laikraščioje brangiai kainuoja? Ne bėda. DRAUGAS Jūsų skelbimą išspausdins

Prezidentas Rolandas Paksas neatsistatydins**Atkelta iš 1 psl.**

„Komisija pasipriešino mano valiai atsakyti į visus ją dominancius klausimus tokia forma, kuri būtų pagarbi Seimui ir nežeistų prezidento institucijos“, teigė R. Paksas.

Jis kaltino komisiją, kad ši viršijo savo kompetenciją, nes daugeliu jos teiginių „pasakoma tai, ką galėtų nustatyti tik teisėsaugos institucijos“.

Prezidentas pakartojo nepažeidęs Konstitucijos, įstatymų ir Seime duotas priesaikas.

„Sukeltą skandalą ir nesilaujančius reikalavimus atsištatydinti vertinu tik kaip priešmano asmenį ir mano pradėtas iniciatyvas nukreiptą politinį veiksmą“, pareiškė R. Paksas.

Jis taip pat ragino „nepasiduoti nesantaikos kurstymui ir visuomenės skaldymui“.

Seimo laikinajai tyrimo komisijai paskelbus, kad R. Paksas dėl savo ryšių yra ir buvo pažeidžiamas, ir dėl to kyla pavojus valstybiniam saugumui, Seimo pirmininkas Artūras

Paulauskas ir premjeras Algirdas Brazauskas pasiūlė R. Paksui atsistatydinti.

Jeigu prezidentas pats neatstytatydins, jam Seime gali būti surengta apkalta.

Neabejojama, kad apkaltai pritartų ne tik opozicinių, bet ir valdanciuju frakciju atstovai.

Prezidento apkaltą gali skelbti 36 parlamentarai, tačiau valstybės vadovo nušalinimui reikalingi 85 Seimo narių balsai.

Iš viso Seime yra 141 vieta.

Opozicija siūlo paraginti Rusijos prezidentą apriboti savo šnipų veiklą Lietuvoje**Atkelta iš 1 psl.**

Minetam leidiniui parengtame straipsnyje „Almax“ darbuotojai patvirtina konsultavę prezidento R. Pakso rinkimų kampaniją, tačiau neigia veikę prieš Lietuvos interesus.

Galimas grėsmes nacionaliniam saugumui tyrusi komisija šią savaitę pateikė išvadą, jog palaikomas „Almax“, J. Boriso-vas įtakojo Prezidentūros ir paties prezidento veiklą, o minėta Rusijos bendrovė siekė „įtakoti ir valdyti Lietuvoje politinius procesus, formuodama Prezi-

dentūros struktūrą ir kadrus“.

Lapkričio pabaigoje į Lietuvą pas J. Borisovą atvykę „Almax“ darbuotojai buvo išskiesti į prokuratūrą liudyti byloje dėl grasinimų Lietuvos prezidentui.

Liberalcentristų nuomone, po apklausų Rusijos piliečiai turėtų būti paskelbti nepageidaujamais Lietuvoje ir deportuoti už antivalstybinę veiklą.

Tuo tarpu Tėvynės sąjungos - konservatorių frakcijos narys Vytautas Landsbergis užregistravo Seimo rezoliucijos „Dėl laiško Rusijos Federacijos prezi-

dentui“ projektą.

Rezoliucijos projekte siūloma Seimo pirmininkui Artūriui Paulauskui kreiptis į Rusijos prezidentą Vladimir Putin, jog šis apribotų savo valstybės specialiųjų tarnybų veiklą Lietuvoje.

Konservatoriai siūlo tokią galimą laiško Rusijos prezidentui formulę: „Brangindami gerų santykių tarp mūsų šalių galimybę, prašome apriboti Jūsų šalies slaptųjų tarnybų ardomąją veiklą Lietuvoje“.

Krašto apsaugos ministras ragina negąsdinti pasaulio ir savęs grėsmėmis**Atkelta iš 1 psl.**

patikimos partnerės vardą. To dėl neturėtume gąsdinti pasaulio ir savęs“, teigė krašto apsaugos ministras.

L. Linkevičius apgailestavo, kad Seimo laikinosios tyrimo komisijos išankstinės išvados leido suabejoti Lietuvos — būsimosios NATO narės patikimumu.

Krašto apsaugos ministras nėra linkęs sutikti su tuo, kad Seimo komisija nepaneigė Vals-tybės saugumo departamento pažymoje (pristatančioje tik operatyvinės veiklos medžiagą) pateiktos nuostatos, kad „Lietuva panaudojama kaip trečioji šalis ginklų, neplatintamų bei dvigubo panaudojimo medžiagų

prekybai ir platinimui“.

„Taciau Lietuva nėra įtraukta į nepatikimų šalių sąrašą, nors iš tikrųjų būta mėginimų pasinaudoti įstatymų spragomis. Antrojo operatyvinių tarnybų departamento prie Krašto apsaugos ministerijos surinkta informacija bei kartu su Užsienio reikalų ministerija inicijuotos įstatymo pataisos užkirtė kelią prekybai dvigubos kartinės ir civilinės paskirties orlaivių detalėmis. Nuo to laiko, kai 2002 metų liepos mėnesį įsigaliojo naujos įstatymo nuostatos, Antrasis operatyvinių tarnybų departamentas tokių faktų neužfiksavo“, pabrėžė L. Linkevičius.

Ministras apgailestauja,

kad tai ne vienintelis pavyzdys.

Anot ministro pareiškimo, Lietuva yra parlamentinė respublika ir joje veikia atitinkamas demokratinis mechanizmas, leidžiantis išsiaiškinti kilusio Prezidentūros skandalo priežastis bei imtis veiksmų neutralizuoti galimas neigiamas pasekmes.

„Pasisakau už tai, kad šiame kontekste Lietuva neprisiimtų kaltių, kuriomis nėra kitų kaltinamų“.

Krašto apsaugos ministro teigimu, tai būtų ypač nenaudinga Lietuvai stojant į NATO ir galėtų pakenkti Lietuvos saugumui, strateginiams tikslams.

Generalinė prokuratūra tirs „Avia Baltikos“ veiklą**Atkelta iš 1 psl.**

pradėtas tyrimas dėl sraigtasparnių dalių ir kitų strateginių prekių kontrabandos. Prokuratūra tyrimo dėl kontrabandos nepradėjo, nes Lietuvos įstatymai numato, kad kontrabanda laikoma neteisėtas prekių vežimas per Lietuvos valstybės sieną, o tai liudijanti duomenų VSD medžiagoje neturima.

„Šiandien galima konstatuoti, kad operacijos buvo vykdomos tarp Rusijos ir Sudano“, teigė prokuroras.

Bendrovės „Avia Baltika“

vadovui Jurijui Borisovui prieš kelias savaites pateikti įtarimai dėl grasinimų prezidentui. Iš jo paimti Lietuvos ir Rusijos piliečių pasai. Dabar jam gresia dar vienas įtarimas — dėl neteisėto vertimosi komercine ar ūkine veikla.

Už šį nusikaltimą Baudžiamasis kodeksas nemato viešuosius darbus arba baudą, arba laisvės atėmimą iki dvejų metų.

Valstybės saugumo departamento (VSD) parengtoje pažymoje aprašomi J. Borisovo vado-

vaujamų bendrovės „Avia Baltika“ padalinio ryšiai su Sudanu. Anot pažymos, „Avia Baltika“ darbuotojas ir Sudano ambasados Maskvoje karo atašė pasirašė sutartį dėl kovinių ir kitų karinės paskirties sraigtasparnių dalių tiekimo Sudano gynybos ministerijai.

Europos Sąjunga prekybos sankcijas Sudanui taiko nuo 1994. Jungtinės Tautos — nuo 1996 metų. JAV Valstybės departamentas yra įtraukęs Sudaną į valstybių, kurios sąmoningai remia terorizmą, sąrašą.

Prezidentūros skandalą tyrusios komisijos vadovas išsitikines jos išvadų teisumu**Atkelta iš 1 psl.**

neatsiriboją nuo savo dosniausio rinkimų rėmėjo, 1,2 mln. litų rinkimų kampanijai paaukojusio Jurijaus Borisovo, per jį naudojasi Rusijos informacijos vadovybės bendrovės „Almax“ paslaugomis.

A. Sakalas teigė, jog, komisijos nuomone, valstybinis saugumas yra pažeidžiamas ne tik tuomet, kaip prie sienos „stovi tankų armija“, bet ir tada, kai siekiama „daryti įtaką valstybės institucijoms“, kai

siekiama „užvaldyti dalį ekonominės erdvės“, kai įtakojamas pareigūnų skyrimas.

Komisijos pirmininkas pažymėjo, jog prezidentas gali būti priklausomas nuo rėmėjo ir dėl to, jog informavo J. Borisovą, kad slapta klausomasi pastarojo pokalbių. „Tą informaciją J. Borisovas sužinojo iš paties prezidento“, teigė A. Sakalas.

Valstybės saugumo departamento vadovas Metys Laurinkus kovo 17 dieną asmeniškai informavo prezidentą, jog klau-

somasi J. Borisovo pokalbių ir išpėjo dėl jo keliamos grėsmės Prezidentūros autoritetui ir Lietuvos saugumui.

Komisija nustatė, jog kita dieną J. Borisovas susitiko su prezidentu ir iš pokalbio su juo suprato, kad jo telefono klausomasi.

Susipažinę su komisijos išvadomis, Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas ir premjeras Algirdas Brazauskas pasiūlė prezidentui R. Paksui atsistatydinti.

Užvertos Vašingtono durys pribaiigtų Rolandą Pakšą**Atkelta iš 1 psl.**

Skandalo dėl nederamų Prezidentūros ryšių kietėjas R. Paksas gruodžio 8 dieną ketina Vašingtone susitikti su JAV prezidentu George W. Bush.

Ivairūs politikai ir visuomenės veikėjai ragino R. Pakšą susilaikyti nuo kelionių į užsienį

iki skandalo pabaigos, tačiau JAV ambasados Vilniuje atstovai antradienį patvirtino, kad vizito planai nesikeičia.

Raginantieji prezidentą nevykti į Vašingtoną mano, kad jį R. Paksas išnaudos ne dvišalių santykių stiprinimui, o savo prezidentinio statuso stipri-

mui, artėjant jo apkaltai Seime.

M. Kirby, be kita ko, pastebėjo, kad „daugelis Lietuvos politikų siekia apkalto procedūros, norėdami įrodyti busi- miems Europos Sąjungos kaimynams, kad Lietuvoje yra veiksmi demokratija“.

**A + A
VICTOR (VIRGAUDAS)
JONUŠAS**

Mirė 2003 m. gruodžio 1 d.

Gyveno Matteson, IL, anksčiau Marquette Park, Chicago, IL.

Gimė 1933 m. gegužės 12 d. Lietuvoje.

Nuliūdę liko: žmona Angela Bavarskis; dukros Judy Jonusas, gyvenanti Toronto, Canada; Susan su vyru John Iaw Skourlis, gyvenanti Hickory Hills, IL; Jane su vyru Larry Scabardine, gyvenanti Joliet, IL; seserys Ramona su vyru Paul Pretkus iš California; Linda Jaques iš Canada, brolis Tony su žmona Linda Vaicius, gyvenantis Niagra Falls, Canada; anūakai Patrick, Chandler ir Anthony.

Priklausė St. Anthony katalikų parapijai.

Velionis pašarvotas ketvirtadienį, gruodžio 4 d. nuo 5 v. p.p. iki 9 v.v. Gerardi laidojimo namuose, Lincoln Hwy at 95 Ave, Frankfort, IL.

Laidotuvės įvyks penktadienį, gruodžio 5 d. Iš laidojimo namų 9:30 val. ryto velionis bus atlydėtas į St. Anthony bažnyčią, kurioje bus aukojamos šv. Mišios už jo sielą. Po Mišių velionis bus palaidotas Tautinėse lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę artimieji

Laidot. direkt. Gerardi FH. Tel. 815-469-2144.

**A + A
VERONIKA RINGEVIČIŪTĖ**

Mirė 2003 m. gruodžio 1 d., sulaukusi 88 metų.

Gimė Lietuvoje. Gyveno Chicago, Marquette Parko apylinkėje.

Nuliūdę liko: brolis su šeima Amerikoje ir giminaiciai Lietuvoje.

Velionė bus pašarvota ketvirtadienį, gruodžio 4 d. nuo 6 v.v. iki 8 val. v. Brady-Gill laidojimo namų koplyčioje, 2929 W. 87th St., Evergreen Park, IL.

Laidotuvės įvyks penktadienį, gruodžio 5 d. 9 val. r. Brady-Gill laidojimo namų koplyčioje, iš kur a.a. Veronika bus palydėta į Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčią, kur 9:30 val. r. bus aukojamos šv. Mišios. Po šv. Mišių a.a. Veronika bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.

Nuliūdę artimieji

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600, www.petkusfuneralhomes.com

**A + A
DANUTEI LIAUGMINIENEI**

Amžinybėn išėjus, jos sūnus DALIŲ ir RIMANTĄ bei jų šeimas, gimines ir artimuosius, nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

A. I. ŠimkaiB. Paulaitis

E. Andrijauskienė

B. O. Sergaučiai

V. R. Ramūnai

A. Lopez

V. Jokša

M. Jakaitis

O. Aleknienė

S. Radvilienė

L. Taylor

B. Papeliučka

E. Sakavičius

O. Krakow

Miami, FL

AR VALSTYBĖS VADOVAS ATSAKO UŽ SAVO PATARĖJUS?**Atkelta iš 3 psl.**

H. Žukauskas pripažįsta, kad šis pasirinkimas nebuvo pats geriausias.

Beje, yra skelbta, kad dartinės kadencijos Prezidentūra organizuota dviejų žiedų politikų siekia apkalto procedūros, norėdami įrodyti busi- miems Europos Sąjungos kaimynams, kad Lietuvoje yra veiksmi demokratija“.

Pradėjusi savo veiklą par-

lamentinė tyrimo komisija, matyt, turės surasti atsakymą į klausimą, ar netinkami savo pareigoms patarėjai yra tik prezidento pasirinkimo klaida, ar jų paskyrimas buvo des- ningas, susijęs su prezidento rinkimų kampanijos finansavimu bei išpareigojimais stambiausiems rėmėjams.

Saulius Spurga

„Laisvosios Europos“ radijas

**A + A
BERNICE E. BALTUTIS**

Mirė 2003 m. lapkričio 30 d., Scottsdale, AZ, sulaukusi 91 metų.

Gyveno Fountain Hills, AZ.

Gimė 1912 m. sausio 26 d., Čikagoje, IL.

Nuliūdę liko: sūnūs Robert J. su žmona Patricia, gyvenantis Fountain Hills, AZ; James A., gyvenantis Las Vegas, NV; anūakai James A. Baltutis II su žmona Rebecca iš Burbank, CA; Ronald E. Baltutis iš Las Vegas, NV; proanūakai Nicholas, gyvenantis Las Vegas ir Jessica iš Burbank.

Velionė buvo St. Therese of Infant Jesus Society Čikagoje narė ir dirbo Valstybės sekretore draudimo kompanijai.

Atsisveikinimas su a.a. Bernice vyks šeštadienį, gruodžio 6 d. 10 v. ryto Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, Čikagoje, IL, prie kapo.

Nuliūdę artimieji

**A + A
JURATĖ E. PAULIUKONYTĖ
GENTLESK**

Mirė 2003 m. lapkričio 29 d., sulaukusi 60 metų. Gyveno Haddonfield, NJ.

Nuliūdę liko: vyrai dr. Michael J.; vaikai Michael L. su žmona Paula; Maria T. DelDuca su vyru Damien; Philip J. su žmona Stephanie; Juratė E. Martin su vyru Stephen; Regina F. Green su vyru Harry; Joseph D.; Anthony R. su žmona Jennifer; taip pat trylikos anūakai, motina Elzbieta Rudienė su vyru Stasiu, penkios seserys — Gražina, Živilė, Eglė, Laima ir Rūta su šeimomis ir trys broliai — Rimas, Kastytis ir Kęstutis su šeimomis.

Šeimyna ir artimieji yra kviečiami į gedulingas šv. Mišias gruodžio 3 d., 10 val.ryto Kristaus Karaliaus (Christ the King) katalikų bažnyčioje, Wood Lane, Haddonfield, NJ. Po šv. Mišių priėmimas žemutinėje bažnyčioje. Laidotuvės privačios.

Šeimos pagėdavimu, aukas galima aukoti Lithuanian Catholic Religious Aid, pasiūniant Maria DelDuca adresu, 412 Bradshaw Ave., Haddonfield, NJ, 08033.

Nuliūdusi šeima

Laidotuvės tvarko Kain-Murphy Funeral Services, Haddonfield, NJ.

AUKOS LIETUVOS DUKTERŲ DRAUGIJAI

- \$1,000** Petras Buchas — Liet. Tautinis kultūros fon- das.
- \$500** N. N.
- \$250** Galante Sofija.
- \$200** Mercy Lift, Vengrienė Nijolė, Lesevičiūtės, A., B. ir I.
- \$100** Kerelis Irena, Marks Janina, Buivydienė Alek- sandra, Mažeika Aldona, Ambrozaitienė Marija, Valavienė Viktorija, Pupienė Zuzana, Utera Victor — Brighton Parko Liet. Namų Savininkų draugija.
- \$75** Eidukonienė Aldona.
- \$50** Stelmokas Nijolė, Jelionytė Raminta, Briedienė Birutė, Laniauskienė Alfonsa, Baras Elena, Gu- tauskiene Ona, Plepienė Valerija, A. ir L. Lu- neckai, Žebrauskas Josephina, Karaitis Viktori- ja, Vaitaitienė Paulina, Mikulskienė Bronė, Ži- linskienė Birutė, Momkienė Margarita, Šimkus Izolda, Krutulienė Joana, Mikėnas Gražina, Mi- kutaitienė Janina, Kariene Rita.
- \$40** Sakalas Adelė, Kontcius Giedrė.
- \$35** Sudiukis Jolita.
- \$30** Bagdonienė Halina, Povilaitis Pranas, Remienė Marija, Vakseliene Sofija, Smilgienė Julija.
- \$25** Vitkus Danguolė, Skruodienė Frances, Gaške- nė Emilija, Bartkus Danguolė, Stoškienė Mari- ja, Brazienė Valentina, Jurksaitienė Nina, Mu- sonienė Genovaitė, dr. Aldona Naudžius, Dumb- rytė Nijolė, Semėnienė Stasė, Venslovienė An- gelė, Malėla Agnė, Kartanas Ona, Buntinaitė Aldona, Petrošius Mikalina, Noreikienė Marija. Kastys Florence, Lawler Angelė, Kazlauskienė Teresė, Vengianskienė Emilija, Ambrozaitienė Emilija, Baršketienė Eugenija, Ankus Aldona, Bačinskienė Česlava, Blandys Elena, Galvydie- nė Regina, Kreivienienė Regina.
- \$15** Sobieskienė Aldona, Bubnienė Vera, Prapuole- nis Birutė, Gorienienė Emilija.
- \$10** Dubauskas Ada.
- \$5** Gaizutienė Albina, Mikaliukienė Stefanija, Juš- ka Ada, Olšauskienė Stasė.

Lietuvos Dukterų draugija nuoširdžiausiai dėkoja vi- somis ir visiems aukotojams už jų dosnumą.

Liet. dukterų draugijos adresas: 2735 West 71 St., Chicago, IL 60629.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Liežuvis yra naudingas organas, tad kodėl jį naudoti, lipdant ant kalėdinių sveikinimų vokų ženklukus? (O tu sveikinimų kartais susidaro kalnai!) Atsiųskite savo sveikinimo tekstą „Draugo“ administracijai kartu su 20 dol. čekiu, o sveikinimas bus gražiai išspausdintas dienraštyje ir tuo pačiu suteikta parama lietuviškai spaudai. Kviečiame pasinaudoti šia paslauga.

Lietuvos ambasadorius Amerikoje Vygaudas Ušackas praneša, kad dėl susidariusių aplinkybių Lietuvoje, Lietuvos prezidentūra atšaukia Lietuvos prezidento Rolando Pakso vizitą Čikagoje. Vizitas turėjo įvykti gruodžio 9 d.

Michigan laiku! Union Pier Lietuvių draugija kviečia į Kūčių vakarą, kuris vyks gruodžio 6 d., 3 val. po pietų (Michigan laiku) Community Baptist Church salėje (16009 Lakeshore Rd., Union Pier, MI). Visi prašomi prisidėti prie Kūčių šventės maistu arba auka.

Kun. Antanas Gražulis, SJ, aukos šv. Mišias gruodžio 7 d. 1 v.p.p. Beverly Shores šv. Onos bažnyčioje. Bus klausoma išpažinčių.

Julija Dantiene, šių metų LB Kultūros tarybos Teatro premijos laureatė, dalyvavo Premijų šventėje ir prieš išvažiuodama į Philadelphia, LB Kultūros tarybai įteikė 200 dol. auką knygos „Lietuvių pėdsakai Amerikoje“ išleidimui. Lietuvių fondas neskyrė paramos šiam istoriniam leidimui, todėl aukos yra renkamos iš visuomenės. Tikime, jei susidarys pakankamai finansų, knyga pasirodys 2004 m. rudenį. LB Kultūros taryba nuoširdžiai dėkoja Julijai Dantienei ir kitiems atsiuntusiems savo aukas.

2003 m. gruodžio 12 d., penktadienį 7:30 v.v. M. K. Čiurlionio galerijoje, JC atidaro fotomenininkų Romualdo Požerskio (Lietuva) ir Eugenijaus Butėno (JAV) parodą „Rytoj nebus vakar“. Paroda rengia Amerikos lietuvių meno draugija. Visi mielai kviečiami apsilankyti.

Marijos Kučinskienės ieško Valentinos Krumplis, „Draugo“ dienraščio administratorius. Paskutinis Marijos žinomas adresas, iš kur ji išvyko maždaug prieš metus, buvo: 3413 W. 53rd Place, Chicago, IL 60632. Pažįstantis Mariją Kučinskienę prašom paskambinti Valentinai Krumplui, tel.: 773-585-9500.

Š. m. gruodžio mėn. 12 d., penktadienį, 7:30 v.v. Jaunimo centro kavinėje (5620 S. Clearmont Ave.) įvyks Amerikos Lietuvių inžinierių ir architektų sąjungos (ALIAS) Čikagos skyriaus kalėdinis susirinkimas. Buvęs Lietuvos prezidento patarėjas prof. Julius Šmulkštys, lietuvių visuomenėje plačiai žinomas politologas, vienas Santaros Šviesos kūrėjų, politinių mokslų doktoratą 1963 m. išgijo Indiana universitete Fort Wayne. Vėliau tame pačiame universitete ėjo Socialinių ir humanitarinių mokslų fakulteto dekaną pareigas. Po paskaitos ALIAS Čikagos skyriaus pirmininkas Teodoras Rudaitis, neseniai keliavęs po Izraelį ir Egiptą, parodys video filmą apie istorines krikščionybės vietas. Tai paskutinis ALIAS Čikagos skyriaus renginys šiais metais, į kurį maloniai kviečiami visi besidomintys.

Pasaulio lietuvių centro Kalėdinė mugė vyks 2003 m. gruodžio 6-7 d. Lemonte 9 v.r.-3v.p.p. Stalus prekiaujanti užsakyti kreipiantis į Aldoną Palekienę tel. 708-448-7436. Maloniai kviečia PLC Renginių komitetas.

Jaunimo centro tradicinė vakarienė vyks gruodžio 7 d., sekmadienį, didžiojoje salėje. 3 v.p.p. bus atnašaujamos iškilmingos šv. Mišios už gyvus ir mirusius JC narius ir vadovus. Mišiose giedos solistai Margarita ir Vaclovas Monka. 4 v.p.p. bus trumpa akademija ir meninė programa, kurioje dalyvaus solistė Nijolė Penikaitė, pianistas bei kompozitorius Darius Lapinskas. Po to bus vakarienė ir laimingųjų bilietėlių traukimas. Prašome užsakyti stalus bei atskiras vietas skambinant Milda Šatienėi tel. 708-409-0216 arba Anelei Pocienei tel. 708-636-6837. Savo dalyvavimu paremsime šį lietuvišką veiklos centrą.

Balzeko lietuvių kultūros muziejus gruodžio 10 d. kviečia į Vilniaus universiteto Onkologijos instituto Chirurginės klinikos vadovo habil. dr. Valerijaus Ostapenko paskaitą apie krūtų vėžio prevenciją. Bus teikiamos privačios konsultacijos. Pradžią 6 v.v. Dėl konsultacijų registruotis pas Pranę Šlutienei tel. 708-952-0781.

Pasaulio lietuvių centras dekingas „Draugui“ už nuolatinį jo visų renginių garsinimą atsiuntė 100 dol. auką. Esame dekingi už dosnumą.

Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos choras ruošia tradicinį kalėdinių giesmių koncertą gruodžio 14 d., sekmadienį, 1:30 v.p.p. Tuojau po pamaldų – 12 val. – bus Aldonos Šolūnienės rengiami pietūs, po to koncertas. Bilietus pietums galima įsigyti sekmadieniais nuo 10 v.r. bažnyčios prieangyje, arba tel.: 815-836-1845. Visi kviečiami dalyvauti.

Balzeko lietuvių kultūros muziejus kviečia į Kalėdų renginį vaikams, kuris įvyks gruodžio 14 d. Balzeco lietuvių kultūros muziejuje. Teatras „Kaukė“ parodys vaidinimą Biblijiniais motyvais. Jūsų laukia daugybė malonių netikėtumų. Pradžią 2 v.p.p.

Grace B. Austin, DDS, gyv. Short Hills, NJ, ekonomisto Adolfo Baliūno vienerių metų mirties sukakties progą atsiuntė „Draugui“ 1,000 dol. auką. Tai tikrai stambi parama lietuviškam dienraščiui. Širdingai dėkojame!

Visuomenininkas Aleksas Šatas iš Westchester, IL, parėmė „Draugui“ 100 dol. auką. Labai ačiū!

JAV LB Švietimo tarybai pageidaujant, išseivijos jaunimo lietuviškos patriotinės poezijos konkurso terminas pratęsiamas iki 2004 m. sausio 10 d. Slapyvardžiu pasirašytus eilėraščius siųsti vertinimo komisijos pirmininkei dr. Jolitai Kavaliūnaitėi, 3332 Boyne Rd., Barberton, Ohio 44203.

„JAV LB penki dešimtmečiai“ – JAV Lietuvių Bendruomenės istorijos knygos sutiktuose kalbės JAV LB Krašto valdybos pirmininkė Vaiva Vebraite. Tai knyga apie LB kūrimąsi nuo 1951 m., istorinį 50 metų kelią, atvedusį iki šių dienų ir padėjusį jai išlikti gyvybingai, darbščiai, atsidavusiai Lietuvai ir lietuviybės išlaikymui išseivijoje. Maloniai kviečiami visi tautiečiai – vyresni ir naujai atvykusieji į šį kraštą dalyvauti ir susipažinti su išseivijos istorija. Knygos sutiktuose vyks 2004 m. sausio 18 d., sekmadienį, 3 v.p.p., Jaunimo centro kavinėje. Bus meninė programa ir vaišės.

„Drauge“ veikiančioje idarbinimo agentūroje užsiregistruavo daug žmonių, kurie gali, moka ir turi gerų rekomendacijų prižiūrėti pagyvenusius žmones bei ligonius. Yra žmonių, kurie turi medicinį išsilavinimą. Visus, kuriems reikia pagalbos, prašome kreiptis tel. 773-585-9500 į Valentina.

SMAGUS IR SĖKMINGAS LIETUVIŲ OPEROS POKYLIS

Metinis Lietuvių operos vairo pokylis praėjo sėkmingai, o rengėjų įdėtos pastangos sulaukė gražių bei našių darbo vaisių. Į pokylį, šeštadienį, lapkričio 22 d., atsilankė svečių tiek, kiek jų galėjo talpinti didžioji Jaunimo centro salė.

Šiam pokyliui buvo ruošta planingai ir rūpestingai. Kad ankstelėu atvykstantiems svečiams nereikėtų nuobodžiauti, vestibulėje jų laukė atgaivos stalas, prie kurio mikliai sukosi, svečiams patarnaudami, nuolatiniai Lietuvių operos talkininkai: Antanas Valavičius, Algirdas Čepėnas ir Antanas Pauzulis. Prie salės durų svečius pasitiko ir jiems patarnavo pats šio vakaro vadovas Jurgis Vidžiūnas, o jam talkino visur sėdėjanti valdybos sekretorė Virginija Savrimienė.

Tą savaitgalį Čiurlionio meno galerijoje vyko Kanados lietuvių dailininkų paroda, tad ne vienas, ankščiau atvykęs, turėjo progą užsukti ir apžiūrėti meno kūrinius.

Pokylį salėje svečių laukė skoningai rudenį varšomis papuošti stalai, o vakarienės metu sužibo ir tarp gėlių įsijusios žvakutės. Prie stalų dengimo bei puošimo visą priešpieptę darbavosi operos choro moterys bei jų talkininkės: Virginija Savrimienė, Giedrė Končienė, Irena Meilienė, Danguolė Mackevičienė, Milda Marganavičienė, Gražina Burneikienė ir Daina Sabaliauskienė.

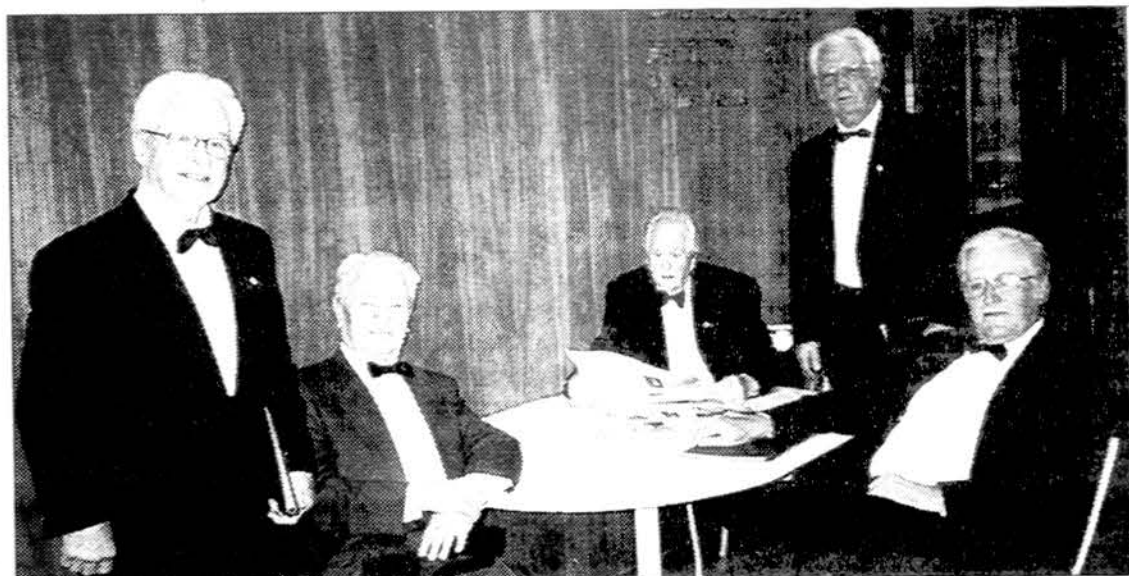
Programą nustatytu laiku pradėjo pokylio vadovas J. Vidžiūnas. Jis svečiams padėjo už dalyvavimą ir paramą šiais metais statomai G. Verdi „Trubadūro“ operai. Pokylio programai vadovauti pakvietė V. Savrimienę, kuri pasižadėjusi, matydama pilną salę žmonių, dar kartą visiems padėjo už dalyvavimą ir pristatė koncertinės programos dirigentą Alvydą Vasaitį bei dainininkams akompanavusių muziką Manigirdą Motekaitį.

Pirmas dvi dainas, S. Šimkaus „Plaukia sau laivelis“ ir J. Švedo „Tykus buvo vakarėlis“, atliko mišrus choras. Šios lyriškos dainos nuskambėjo ilgesingai, jautriai paličiusios ne vieno klausytojo širdį.

Lietuvos kariuomenės šventei paminėti vyrų choras padainavo dvi kariškas dainas: S. Šimkaus „Kareivių daina“ ir „Gaudžia trimaiti“.

Moterų choras padainavo lyrišką A. Bražinsko „Kai visur tylu“ ir J. Offenbach'o iš „Hofmano pasakų“, smagiai, žaismingai bakarolė.

Solistė Nijolė Penikaitė atliko ariją iš A. Cantaloni operos „La Wally“. Po šios arijos, duetui prie jos prisijungė ir solistas Julius Savrimas.

Lietuvių operos pokylis – prieš programos atlikimą. Iš kairės: Jonas Mockaitis, Edvardas Jokubauskas, Julius Savrimas, Albinas Smolinskas, Raimondas Korzonas.

Ilgesingai ir svajingai nuvilniavo „Kas sutuokė mūs“ iš J. Strauss operos „Čigonų baronas“. Solistas dainuojant, įsijungdavo ir visas choras. Vakaro programą užbaigė mišrus operos choras nuotaikingu ir skambiu maršu taip pat iš J. Strauss „Čigonų barono“.

Svečiai grožėjosi puikiai paruošta ir atlikta programa, ją išklause su pasigėrėjimu ir tyla, o atsidekodami maestro A. Vasaičiui, muz. M. Motekaičiui, chorui ir solistams tiek plojo, kol išsipraše paskutiniai, trankiai nuskambėjusio melodingo maršo pakartojimo.

Po programos vadovė į sceną pakvietė Lietuvių operos valdybos pirmininką V. Momkų, kuris padėjo programos atlikėjams – dirigentui A. Vasaičiui, M. Motekaičiui, chorui, solistams, programos vadovei V. Savrimienei, o taip pat ir talkininkams chorvedei Jūratei Grabliauskienei.

Pirmininkas pastebėjo, kad tarp garbingų svečių turime prof. dr. Arimantą Dumčią, laimėjusį 25,000 dol. Dr. A. Razmos vardo Lietuvių fondo premiją už medicinos srityje jo atliktus tyrimus. Pokylyje su žmona dalyvavęs, LF tarybos pirmininkas dr. Antanas Razma pasveikino Lietuvių operą ir „Trubadūro“ operos pastatymui įteikė 10,000 dol. čekį. Kitas dosnus Lietuvių operos sveikintojas, Kurtas Velius, tam pačiam tikslui įteikė 1,000 dol. čekį. Valdybos pirmininkas paminėjo ir keletą kitų garbių, pokylyje dalyvaujančių, svečių – solistus Stasį Barą, Algirdą Brazį, Joną Vaznelį, solistes Margaritą Momkienę ir Nidą Grigalavičiūtę, o taip pat su žmona dalyvaujančią LB Kultūros tarybos muzikos laureatą Faustą Strolia, kuriam š.m. spalio pradžioje už nuopelnus muzikai Lietuvoje buvo įteiktas apdovanojimo medalis.

Po šio trumpo įvado valdybos pirmininkas pakvietė kun. Jaunių Kelpšą prieš va-

Prie registracijos stalo prieš Lietuvių operos pokylį lapkričio 22 d. Iš kairės: Virginija Savrimienė, Jurgis Vidžiūnas, Daina Sabaliauskienė, dr. Vitalija Vasaitienė.

karienei sukalbėti maldą. Savo maldoje kunigas prašė Aukščiausią globoti Lietuvių operą, jos darbuotojus, laiminti jų ateities planus, pokylio svečius ir šią vakarienę.

Po puikios programos, sveikinimo kalbų ir maldos apie stalus ėmė suktis jauni padavėjai ir speriai aptarnavo gerokai praakiusius svečius Morkūnų Lithuanian Plaza Bakery & Deli šeimininkų paruošta vakariene.

Neskubant pavakarieniaus, atėjo laikas pamiklinti kijas. Atspėdamas visų mintį ir pageidavimą, ant scenos prabilo Gintaras Juknys ir patikino, kad jis, jo draugas Arvydas Pilibaitis bei pora kitų muzikantų, gros ir linksmis svečius visą vakarą, tol, kol šie nepavargs. Tokių buvo nedaug. Beje, paminėsime, kad Gintaras yra Lietuvių operos choro bei jos valdybos narys. Visur jo pilna, kur prašo – ten dalyvauja. Jei spektakliui reikia šokėjo, ten atsiranda ir Gintaras, o pereitų metų operoje, jis dainavo solo ir įtikinančiai suvaidino tarno rolę.

Šokėjų ilgai kviesti nereikėjo, o, jei visi kartu būtų nuo stalų pakilę, tai ne vienai gal ir ant batelių būtų kas užmynęs.

Atėjo metas muzikantams atsikvėpti, tuo metu, kaip numatyta, vyko nekantriai laukiamas laimingųjų loterijos bilietų traukimas. Vakaro vadovas J. Vidžiūnas pasikvietė prie scenos sekretorę V. Savrimienę, o didžiulį „ba-

rabaną“ su bilietų šaknelėmis visą laiką suko ir ten jas, kaip įmanydamas, maiše G. Juknys, idant nepasitaikytų kokių nesklandumų.

Pirmą laimingą bilietą ištraukė Jurgis pakvietė valdybos pirmininką V. Momkų. Laimė teko Operos choro narei Aldonai Buntinaitei. Aldona savo laimėtą 100 dol. dovaną Lietuvių operai.

Antrą 150 dol. bilietą ištraukė buvo pakviestas buvęs ilgametis Lietuvių operos pirmininkas Vytautas Radzius. Jo ištrauktas laimingumas atiteko R. Čepuliui iš Willoughby, OH.

Amerikos lietuvių radijo programos vedėjas Anatolijus Šlutas ištraukė kun. A. Babono iš Detroit, MI, 250 dol. bilietą.

Lietuvių fondo tarybos pirm. dr. A. Razma ištraukė paskutinį 500 dol. bilietą – laimė teko buvusiai Lietuvių operos choro narei Stasei Damijonaitienei. Pastebėsime, kad pusė laimingųjų, dalyvavo šio vakaro pokylyje. Norėčiau dar pastebėti, kad šio pokylio vadovo J. Vidžiūno ir jo nuolatines talkininkes žmonas Danutės įdėtos darbas ir pastangos, vairo pokylį ruošiant, atnešė tikrai gražių vaisių ir sutvirtins Lietuvių operos išdą šių metų statomai G. Verdi „Trubadūro“ operai. Padėkta rengėjams, atlikėjams ir talkininkams už smagų bei sėkmingą pokylį su nuostabią meninę programą.

Juozas Končius

IŠ ARTI IR TOLI

Los Angeles lietuvių Šv. Kazimiero parapijos patalpose organizuojama Kalėdinė mugė. Čia jūs galėsite nusipirkti liaudiškų meno dirbinių, suvenyrų, muzikos įrašų, paragauti lietuviškos patiekalų. Maloniai kviečiame visus, norinčius įsigyti kalėdinių dovanų, kuriomis nustebsite ir pradžiuginsite savo artimuosius bei draugus! Mugė vyks gruodžio 6 d., šeštadienį, 2-6 val. p.p. parapijos kiemelyje. Ieškome žmonių, norinčių prekiauti savo rankdarbiais, lietuviškais prekmis. Kreiptis į organizatorių Robert Medonis tel. 310-951-9057 arba RMedonis@marymountpv.edu. Rengėjai – JAV LB LA valdyba ir entuziastai.

„Kas ten šviečia virš galaktikų visų“ – Bernardo Brazdžionio eilėraščių rinkinys, spaudai paruoštas poeto Petro Palilionio, LRS Kauno sk. pirmininko. Pomirtiniame rinkinyje tilps apie 100 poeto eilėraščių parašytų 1995 – 2002 m. Knyga kitais metais išleis Lietuvos Rašytojų sąjungos leidykla, paremiant Kauno savivaldybės. Su šiuo rinkiniu Los Angeles lietuvių supažindins kauniečių poetas P. Palilionis gruodžio 7 d., trisdešimt aštuntojoje literatūros popietėje LA Šv. Kazimiero parapijos salėje. Literatūros popietėje dalyvaus vietos rašytojai – Alė Ruta, Karolis Milkovaitis ir Pranas Visvydas.

SKELBIMAI

Advokatas
Vytis Lietuvinskas
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

IMIGRACINĖS TEISĖS
ADVOKATAS
AURELIUS BUTVILAS
Tel. 312-580-1217
135 S LaSalle #200 Chicago, IL 60603
Galimos konsultacijos šeštadieniais

„Draugo“ skelbimų skyrius
Tel. 1-773-585-9500

Advokatas
Jonas Gibaitis
Civilinės ir kriminalinės bylos
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
E-mail: Gibaitis@aol.com
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8 v.r. iki 5 v.v.
Šeštad. 8 v.r. iki 1 v.p.p.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

„Draugo“ redakcija, 2003 m. gruodžio 3 d., Jaunimo centro esančioje M. K. Čiurlionio meno galerijoje įvyko literatūrinė mugė. Prie jos dalyvavo ir „Draugo“ skelbimų skyriaus vadovas J. Končius. Mugės metu buvo pristatyti ir kiti šio mėnesio literatūriniai renginiai. Mugės metu buvo pristatyti ir kiti šio mėnesio literatūriniai renginiai. Mugės metu buvo pristatyti ir kiti šio mėnesio literatūriniai renginiai.

Jono Kuprio nuotrauka.